



Ondersteuningsplan 2023-2027

Samen werken aan
een sterk netwerk!

Vaststelling door bestuur : d.d. 23-03-2023
Instemming OPR : d.d. 22-03-2023
OOGO met gemeenten : d.d. 03-04-2023 en
05-04-2023
Goedkeuring ALV : d.d. 31-03-2023

SWV2505

Inhoud

1 Voorwoord	4
2 Wij zijn het Samenwerkingsverband VO 2505	5
2.1 Zo zijn we georganiseerd	5
2.2 Personeel bureau van het samenwerkingsverband	7
3 Terugblik afgelopen beleidsperiode	8
3.1 Terugblik gevoerde beleid	8
3.2 Welke uitdagingen komen er op ons samenwerkingsverband af?	9
3.3 Landelijke ontwikkelingen die mogelijk van invloed zijn op het beleid van het samenwerkingsverband	12
4 Waar staan en gaan wij voor?	14
4.1 Waar staan wij voor?	14
4.2 Waar gaan wij voor: zeven programmalijnen waar we aan werken binnen het samenwerkingsverband	14
5 Programmalijn 1: Een stevige ondersteuningsstructuur op iedere school	15
5.1 Alle scholen voldoen aan de basisondersteuning	15
5.2 Extra ondersteuning binnen de scholen	16
5.3 Lwoo en praktijkonderwijs	16
5.4 Doelstellingen programmalijn 1	16
6 Programmalijn 2: Een dekkend en thuisnabij aanbod	19
6.1 Arrangementen extra ondersteuning buiten de school	19
6.2 Route naar voortgezet speciaal onderwijs (vso)	20
6.3 Leerlingen in Zorg-LiZ-project	20
6.4 Dichter bij elkaar brengen van regulier en speciaal onderwijs	21
6.5 Hoogbegaafdheid	22
6.6 Voorzieningen nieuwkomers (internationale schakelklas, ISK)	23
6.7 Samenwerking cluster 1 & 2	24
6.8 Doelstellingen programmalijn 2	24
7 Programmalijn 3: Verbinding tussen onderwijs, gemeenten en jeugdhulp	27
7.1 Het gezamenlijk kader van waaruit we willen werken	27
7.2 Samenwerken om schooluitval te voorkomen	29
7.3 Doelstellingen programmalijn 3	30
8 Programmalijn 4: De scholen in ons samenwerkingsverband vormen een sterk netwerk	32
8.1 Wat gaan we doen?	32
8.2 Doelstellingen programmalijn 4	33
9 Programmalijn 5: Een route naar inclusiever onderwijs	34
9.1 Doelstellingen programmalijn 5	35
10 Programmalijn 6: Samenwerking, participatie en communicatie	36
10.1 Ouders en jongeren worden gehoord en gezien	36
10.2 Samenwerking met het primair onderwijs	36
10.3 Uitstroom naar een vervolgopleiding	37
10.4 Aansluiting op arbeidsmarkt	37
10.5 Communicatie	37
10.6 Doelstellingen programmalijn 6	38
11 Programmalijn 7: De kwaliteit en financiën zijn op orde	39
11.1 Kwaliteitsbeleid	39
11.2 Privacy en AVG	40
11.3 Financiën	40
11.4 Het samenwerkingsverband krijgt de komende jaren te maken met een aantal financiële risico's	42

11.5 Risico's voor de deelnemende schoolbesturen	43
11.6 Planning en controlcyclus	43
11.7 Vangnetbepaling groei vso	44
11.8 Doelstellingen programmaliijn 7	44
12 Bijlage 1: Vastgesteld niveau van basisondersteuning	45
13 Bijlage 2: Schematische weergave werkwijze van Het Loket	54
14 Bijlage 3: Werkprocedure doorstroom vanuit vso naar vo	55
16 Bijlage 4: Meerjarenbegroting	56
17 Bijlage 5: vangnetbepaling groei vso	57
18 Bijlage 6: Feitenboek SWV VO 2505	58

1 Voorwoord

Samenwerken binnen een sterk netwerk aan een perspectiefrijke toekomst voor elke jongere in onze regio, dat is waar het Samenwerkingsverband 2505 VO voor staat. Dat is waar wij ons dagelijks voor inzetten.

Ons netwerk is een samenwerking tussen de zeven bij ons aangesloten schoolbesturen voor voortgezet (speciaal) onderwijs, de gemeenten uit ons samenwerkingsverband en de organisaties voor schoolmaatschappelijk werk en jeugdhulporganisaties, namelijk uit Apeldoorn, Epe en Voorst. Ouders en jongeren zien we ook als belangrijke partners en contacten met hen gaan we de komende jaren verder versterken. Het gelijker maken van kansen voor alle jongeren is wat ons daarbij drijft.

Deze samenwerking resulteerde onder meer in de totstandkoming van dit Ondersteuningsplan 2023-2027, waarin wij onze beleidsplannen, -ambities en -afspraken voor de komende vier jaar beschrijven. In de afgelopen beleidsperiode hebben we met elkaar mooie stappen gezet. Voor onze primaire opdracht hebben we ons afgelopen jaren ingezet voor een passende onderwijsplek voor alle leerlingen in onze regio. Daar slagen we als samenwerkingsverband gelukkig vaak goed in.

De komende jaren gaan we met elkaar wel verder onderzoeken hoe we leerlingen zoveel mogelijk een passend onderwijsaanbod te kunnen doen in hun eigen omgeving. De ambitie en motivatie binnen ons samenwerkingsverband om tot meer inclusief onderwijs te komen worden ondersteund vanuit landelijk beleid. De komende vijftien jaar wordt in Nederland een route naar inclusief onderwijs ontwikkeld.

Tegelijk met de invoering van het nieuwe ondersteuningsplan is per 1 augustus 2023 ook de herziening van de governance van het samenwerkingsverband een feit. Om tot meer onafhankelijk toezicht te komen is er een scheiding tussen het bestuur van het samenwerkingsverband en intern toezicht op het bestuur aangebracht. De rechtsvorm is veranderd van een coöperatie naar een stichting.

Er zijn ook zorgen. We staan de komende beleidsperiode voor grote financiële uitdagingen. Sinds de komst van passend onderwijs heeft ons samenwerkingsverband een grote vereveningsopdracht. Nog meer dan voorgaande jaren zullen financiën de komende beleidsperiode onze aandacht vragen. De groei van het speciaal onderwijs en herziene bekostiging vanuit de overheid zijn daar belangrijke oorzaken van. Het is van belang om verdere groei van het speciaal onderwijs te stoppen en bij voorkeur om te buigen naar een groei van het aantal leerlingen met zware ondersteuningsbehoeften die behouden kunnen blijven voor het regulier onderwijs.

Ondanks de voornoemde financiële uitdaging heb ik er vertrouwen in dat we binnen de regio van het samenwerkingsverband gezamenlijk de urgentie voelen om onze schouders eronder te blijven zetten en zo voor iedere leerling ook in de toekomst een passende plek te vinden.

José in 't Veld, directeur

Apeldoorn, maart 2023

2 Wij zijn het Samenwerkingsverband VO 2505

Het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 2505 bestaat uit zeven aangesloten schoolbesturen, twintig scholen voor regulier, praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs. Samen vormen zij een kennisintensieve netwerkorganisatie (dit is het netwerk van het samenwerkingsverband) en geven zij onderwijs aan ongeveer 12.000 leerlingen in de gemeenten Apeldoorn, Voorst en Epe. De scholen sluiten aan op de mogelijkheden en talenten van de leerlingen. De schoolbesturen en het bureau, het samenwerkingsverband en de schakelvoorziening zorgen samen voor een dekkend onderwijsaanbod. Het bureau van het samenwerkingsverband ondersteunt, begeleidt en faciliteert waar nodig. Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk leerlingen een plek in het regulier onderwijs te geven. Mocht dat niet lukken, dan wordt samen naar een andere passende plek gezocht. Binnen het regulier onderwijs op een andere school of binnen het voortgezet speciaal onderwijs (vso) of praktijkonderwijs (PrO).

Figuur 1. Het samenwerkingsverband op de kaart



De volgende zeven besturen maken deel uit van het samenwerkingsverband:

- Veluwe Onderwijsgroep
- Leerplein 055
- Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Apeldoorn
- Stichting Aurora Onderwijs Groep
- Zone College
- Stichting Zozijn
- Stichting De Onderwijsspecialisten

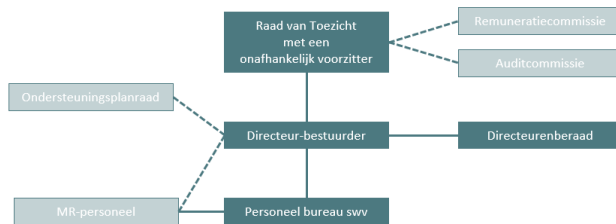
2.1 Zo zijn we georganiseerd

Bestuur en toezicht

De laatste jaren is er de roep om ook binnen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs te komen tot meer onafhankelijk toezicht en een duidelijke scheiding tussen het bestuur van het samenwerkingsverband en het intern toezicht op dit bestuur. Met ingang van 1 augustus 2023 heeft dit samenwerkingsverband de nodige aanpassingen in de governancestructuur doorgevoerd. In de eerste plaats is de rechtsvorm gewijzigd van een coöperatieve vereniging in een stichting. Deze stichting bestaat uit twee onderscheiden organen. Een bestuurlijk orgaan en een toezichthoudend orgaan. De bestuurlijke verantwoordelijkheid is belegd bij de directeur-bestuurder van de stichting. Het intern toezicht op het bestuur is belegd bij de raad van toezicht. De aangesloten besturen zijn vertegenwoordigd in de raad van toezicht. De raad van toezicht staat onder voorzitterschap van een onafhankelijk voorzitter. Daarnaast kent de raad van toezicht (RvT) twee subcommissies, een remuneratiecommissie en een financiële auditcommissie.

Naast het bestuur verandert de positie van het directeurenberaad met daarin de schoolleiders van alle deelnemende scholen. Het directeurenberaad gaat zich binnen de nieuwe governancestructuur ontwikkelen tot een communicatie- en adviesorgaan voor de bestuurder, dat op zowel beleids-, tactisch als op operationeel niveau adviseert. Concreet betekent dit dat het directeurenberaad, samen met de bestuurder van het samenwerkingsverband, beleid initieert, monitort en evalueert op tactisch en operationeel vlak.

Figuur 2. Organogram samenwerkingsverband



Medezeggenschap

Ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad (vanaf nu OPR) is de bij wet verplichte medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband. In de OPR zitten ouders en personeelsleden van de aangesloten en betrokken scholen. Leden van de OPR hoeven geen lid te zijn van een medezeggenschapsraad. Wel moeten zij werkzaam zijn op een school binnen het samenwerkingsverband of ouder zijn van een leerling op een van de scholen in het samenwerkingsverband. In het voortgezet (speciaal) onderwijs kunnen ook leerlingen lid zijn van de OPR. Het aantal zetels voor personeelsleden is gelijk aan het totaal aantal zetels voor ouders en/of leerlingen. Besturen en hun scholen hebben een inspanningsverplichting om een actieve rol te spelen in het werven van nieuwe leden.

De OPR heeft instemmingsbevoegdheid ten aanzien van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Dit betekent dat de OPR moet instemmen met het ondersteuningsplan voordat het kan worden vastgesteld en uitgevoerd. De directeur-bestuurder komt vier keer per jaar met de OPR bijeen om de voortgang van het ondersteuningsplan te bespreken. Minimaal twee keer per jaar vindt er een gesprek plaats met (een vertegenwoordiging van) de RvT. Zo blijft de OPR op de hoogte van ontwikkelingen in de regio en kunnen zij met een kritische blik naar het ondersteuningsplan blijven kijken en voorstellen doen. De statuten, notulen en het jaarverslag van de OPR zijn te vinden op onze website.



Medezeggenschapsraad-personeel

Binnen het samenwerkingsverband is er een medezeggenschapsraad-personeel (MR-p), waarin een delegatie van het personeel¹ dat werkt voor het bureau van het samenwerkingsverband zitting heeft. De medezeggenschapsraad binnen de stichting werkt conform de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS). Het reglement medezeggenschap staat op onze website.

2.1.1 Samenwerkingsverband als netwerk en als bureau

Het samenwerkingsverband kent twee 'verschijningsvormen' namelijk het samenwerkingsverband als netwerk en het samenwerkingsverband als bureau. Deze twee verschijningsvormen leggen wij hieronder uit. Voor een goede kwaliteit van een samenwerkingsverband werken zowel het bureau als het netwerk op elkaar in; het een kan niet zonder het ander.

¹ Het personeel dat in dienst is dan wel ten minste 6 maanden te werk gesteld is zonder benoeming bij het samenwerkingsverband en dat werkzaam is bij het samenwerkingsverband en het personeel dat is benoemd of ten minste 6 maanden te werk gesteld zonder benoeming dat werkzaamheden verricht ten behoeve van het samenwerkingsverband.

 Samenwerkingsverband als netwerk	 Samenwerkingsverband als bureau
<p>Op bestuurlijk niveau is het samenwerkingsverband in de eerste plaats een netwerkorganisatie, waarbinnen deelnemende besturen en hun scholen afspraken maken over inzet van middelen, de inrichting van een dekkend netwerk en onderlinge verantwoordelijkheden en verplichtingen. Elke deelnemer aan het netwerk is erbij gebaat dat iedereen zich aan de collectief gemaakte afspraken houdt. Als binnen een deel van het netwerk bijvoorbeeld een relatief groot beroep wordt gedaan op het voortgezet speciaal onderwijs, heeft dat gevolgen voor de verdeling van middelen en expertise in het hele netwerk. Deelnemers zijn in die zin op elkaar aangewezen en dienen zich te verantwoorden ten opzichte van elkaar.</p> <p>De directeur-bestuurder is op dit niveau van het netwerk vooral een regisseur en netwerker, die oog heeft voor allerlei posities en belangen en die zo goed mogelijk tot een geheel (consensus) smeedt.</p>	<p>Op uitvoeringsniveau is het samenwerkingsverband vooral een uitvoerend bureau, dat uitvoering geeft aan de gemaakte afspraken uit het ondersteuningsplan. Docenten, ondersteuningscoördinatoren en directies denken doorgaans aan het samenwerkingsverband als de organisatie (het bureau) waar je terecht kunt voor een toelaatbaarheidsverklaring (vanaf nu TLV), expertise en/of ondersteuning.</p> <p>In de wet zijn de minimale taken beschreven die moeten worden uitgevoerd door het bureau van het samenwerkingsverband, zoals de toekenning van TLV's en de middelenverdeling, maar ook de uitvoering van het kwaliteitsbeleid.</p> <p>De kwaliteit van het bureau is relevant voor de kwaliteit die het samenwerkingsverband levert. Het gaat dan bijvoorbeeld om de zorgvuldigheid en snelheid waarmee TLV's worden afgegeven en andere (adviserende) taken die door het bureau worden uitgevoerd.</p> <p>De directeur-bestuurder is op dit niveau vooral de manager van de werkafspraken en processen en van de medewerkers die hieraan uitvoering geven.</p>

2.2 Personeel bureau van het samenwerkingsverband

Het bureau van het samenwerkingsverband kent de onderstaande functies die beschreven en gewaardeerd zijn. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van het bureau en voert de gesprekkencyclus uit met het personeel. De RvT voert de functionerings- en beoordelingsgesprekken met de directeur-bestuurder. Het bureau is per 2023 aangevuld met een kwaliteits-/beleidsmedewerker. Dit is noodzakelijk om de (uitbreiding van) wettelijke taken van het samenwerkingsverband goed uit te kunnen voeren, monitoren en evalueren.

Functies	2022	2023 ²
1. Directeur-bestuurder	1,0 fte	1,0 fte
2. Managementondersteuner	0,15 fte	0,6 fte
3. Administratief medewerker	0,5 fte	0,5 fte
4. Gedragswetenschapper/adviseur	2,0 fte	2,0 fte
7. Leerkrachten (schakelvoorziening)	1,6 fte	1,6 fte
8. Kwaliteits-/beleidsmedewerker	0,0 fte	0,8 fte
Totaal	5,25 fte	6,5 fte

² Verwacht aantal fte's ultimo 2023.

3 Terugblik afgelopen beleidsperiode

3.1 Terugblik gevoerde beleid

Aan het eind van de afgelopen beleidsperiode is door middel van verschillende evaluaties het ondersteuningsplan geëvalueerd. Mede onder invloed van de Covid-19 pandemie was het een bijzondere periode, die zich kenmerkte door schoolsluitingen en afstandsonderwijs. Het was ook een periode waarin verschillen (in de thuissituatie) nog meer werden uitvergroot dan voorheen. Ook weten we nog niet welk effect deze periode zal hebben op de jongeren op lange termijn.

De volgende onderwerpen kwamen tijdens diverse evaluaties aan bod:

- Een analyse van de aanvragen toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)

Er is een analyse gemaakt van de TLV-aanvragen per school. Hieruit blijkt dat er verschillen zijn tussen de scholen. Daarnaast zien we, na een aanvankelijke afname van het aantal TLV-aanvragen in 2021, dat het aantal TLV's op 1 februari 2023 weer is toegenomen. Het aantal afgegeven TLV's fluctueert sinds de start van passend onderwijs echter sterk bij sommige scholen. Deze scholen kunnen (voor zover nog niet opgepakt) in de eigen organisatie kijken wat de verschillen zijn tussen de schooljaren met weinig versus veel verwijzingen en de periodes binnen de schooljaren. Het samenwerkingsverband kan hierin een faciliterende alsook stimulerende rol spelen. Ook is er daarnaast behoefte aan 'van elkaar leren' over de 'schotten' van de onderwijssoorten (lees: regulier vo, vso en PrO) heen. Hier kan het samenwerkingsverband zich faciliterend in opstellen. Het toelidingsproces van regulier vo naar vso wordt door velen omschreven als streng. Het dossier moet goed op orde zijn, wil een reguliere school kunnen verwijzen naar het vso.
- Tevredenheidsonderzoek schakelvoorzieningen

Uit een onderzoek naar de schakelvoorziening blijkt dat er over het algemeen een grote mate van tevredenheid is over onze bovenschoolse schakelvoorziening bij de scholen. Wel is er geconstateerd dat een aantal processen verbeterd kan worden, zoals het aansluiten op het programma van de scholen, maar ook een aantal wettelijk verplichte documenten. Het streven was om leerlingen binnen drie maanden weer te laten uitstromen. In de praktijk is dit eerder zes dan drie maanden. De uitstroom van de schakelvoorziening terug naar de school van herkomst of naar een andere reguliere school ligt laag.
- Evaluatie bekostiging Leerwegondersteunend Onderwijs (lwoo)

Met de leden van het samenwerkingsverband is gekeken naar de bekostiging van het lwoo. Het samenwerkingsverband kiest vooralsnog voor doorzetten van de huidige werk- en financieringswijze van het lwoo.
- Evaluatie governance structuur

In 2022 is de governancestructuur geëvalueerd. Dit heeft in 2023 geleid tot aanpassingen van de huidige structuur met een directeur-bestuurder en een raad van toezicht.
- Financieel beleid

De financiële middelen van het samenwerkingsverband stonden de afgelopen beleidsperiode onder druk en komen de volgende jaren mogelijk nog meer onder druk te staan. Een combinatie van factoren zorgt hiervoor, denk onder andere aan de (voorspelde) leerlingenkrimp, de grote directe instroom in het primair onderwijs (po) van vier-vijfjarigen met complexe ondersteuningsproblematiek en een hoog aantal categorie 2- en 3-leerlingen in het speciaal onderwijs (so) (onder andere door geen thuiszitters), die doorstromen naar het vo. Tot slot zijn er de voornemens van het ministerie om de bekostiging voor lwoo en PrO per 2026 aan te passen.
- Meer behoefte aan ontmoeting en leren van en met elkaar

Er is bij zowel onderwijsprofessionals, directeuren als schoolbestuurders in Apeldoorn en omgeving behoefte om elkaar vaker ontmoeten en op inhoud van elkaar te leren. Vanuit het perspectief van realisatie van passend onderwijs is specifiek behoefte aan het ontmoeten van professionals uit andere onderwijssoorten, denk aan een vo-docent die een en ander leert van een docent uit het vso. Hierin kan het samenwerkingsverband een faciliterende alsook stimulerende rol spelen.

- Samenwerking primair onderwijs en gemeenten

De afgelopen periode is er door ons samenwerkingsverband intensief samengewerkt met het primair onderwijs en gemeenten. Dit heeft ertoe geleid dat er succesvolle initiatieven zijn gestart die we ook graag de komende beleidsperiode voortzetten.

3.2 Welke uitdagingen komen er op ons samenwerkingsverband af?

De komende planperiode zien wij een aantal forse uitdagingen op ons afkomen.

- **Financiën komen (nog meer) onder druk te staan**

Dit samenwerkingsverband heeft sinds de komst van passend onderwijs een grote vereveningsopdracht. Sinds 2014 is er € 320,28 per leerling minder budget beschikbaar. Ondanks een daling van het (absoluut) aantal leerlingen in het vso en de afbouw van voorzieningen zijn de financiële middelen nog steeds niet toereikend.

De totale baten van het samenwerkingsverband bedragen ongeveer € 22 miljoen in 2023. De komende jaren zullen deze baten met in totaal ongeveer € 500.000 dalen door een lichte daling van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het mogelijk wegvallen van enkele tijdelijke subsidies. Dit is exclusief de daling die verwacht wordt als gevolg van de nieuwe bekostiging van samenwerkingsverbanden passend onderwijs voor lwoo en PrO. Dit gaat vanaf 2026 spelen (zie hieronder).

Van de beschikbare baten moeten in de eerste plaats de wettelijk verplichte afdrachten (lasten) aan lwoo, PrO en vso bekostigd worden. De baten die resteren kunnen als lasten worden ingezet worden voor het beleid van het samenwerkingsverband, waaronder het versterken van de basis- en extra ondersteuning op de reguliere scholen. De verplichte afdrachten en de middelen voor het eigen beleid zijn communicerende vaten.

De rijksbijdragen die het samenwerkingsverband ontvangt onder de noemer 'zware ondersteuning' gaan vrijwel volledig op aan de vso-afdracht. Zodra de kosten van het vso meer dan 100 procent bedragen van het budget zware ondersteuning van het samenwerkingsverband wordt het meerdere gekort op de lumpsum van alle deelnemende schoolbesturen in alleen het voortgezet onderwijs. De afgelopen jaren lag dit percentage boven 100 procent. Het deel boven de 100 procent werd door DUO gekort op de lumpsum van toen nog alle schoolbesturen. De komende jaren ligt het percentage op 99 procent, blijkens de (meerjaren)begroting. Hierbij moet bedacht worden dat dit budget ook bedoeld is voor het bieden van vormen van ondersteuning die tot 2014 geboden werden via de 'rugzakken' (schooldeel en deel ambulante begeleiding). Deze ruimte heeft het samenwerkingsverband dus niet.

De rijksbijdragen die het samenwerkingsverband ontvangt onder de noemer 'lichte ondersteuning' worden voor 62 procent besteed via de verplichte afdrachten aan lwoo en PrO. 38 procent van dit budget (ongeveer € 5 miljoen) staat ter vrije besteding aan het samenwerkingsverband en wordt ingezet in programmalijnen.

Wijziging bekostiging heeft grote gevolgen

Het budget lichte ondersteuning van dit samenwerkingsverband ligt veel hoger dan dat van veel andere samenwerkingsverbanden. Dit vloeit voort uit het feit dat de deelbudgetten lwoo en PrO van het budget lichte ondersteuning via een tijdelijke regeling gebaseerd zijn op de deelnamepercentages lwoo en PrO op 1 oktober 2012. Ons deelnamepercentage lwoo lag destijds ver bovengemiddeld.

In november 2022 heeft de minister bekend gemaakt welke definitieve regeling hij door wil voeren ten aanzien van de bekostiging lwoo en PrO³. De verwachting is dat het budget voor lwoo dan op termijn veel lager uit zal vallen en misschien wel rond € 7 à € 8 miljoen uit kan komen (is op dit moment zo'n € 11 miljoen). De nieuwe regeling gaat waarschijnlijk per 1 januari 2026 in en kent een overgangsfase tot en met 2031.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/11/18/nieuwe-bekostigingssystematiek-lwoo-en-pro>

Dit betekent dat op termijn vrijwel alle middelen die nu ingezet worden voor het beleid van het samenwerkingsverband dan niet meer beschikbaar zullen zijn. Feitelijk beschikt het samenwerkingsverband dan, afgezien van geormerkte gemeentelijke subsidies, vrijwel niet over middelen om haar activiteiten te financieren, tenzij dalende aantallen leerlingen in het lwoo, PrO en vso tot ruimte in de begroting leiden. Ons samenwerkingsverband heeft tot op heden geen weerstandvermogen (opgebouwd) om dit op te vangen.

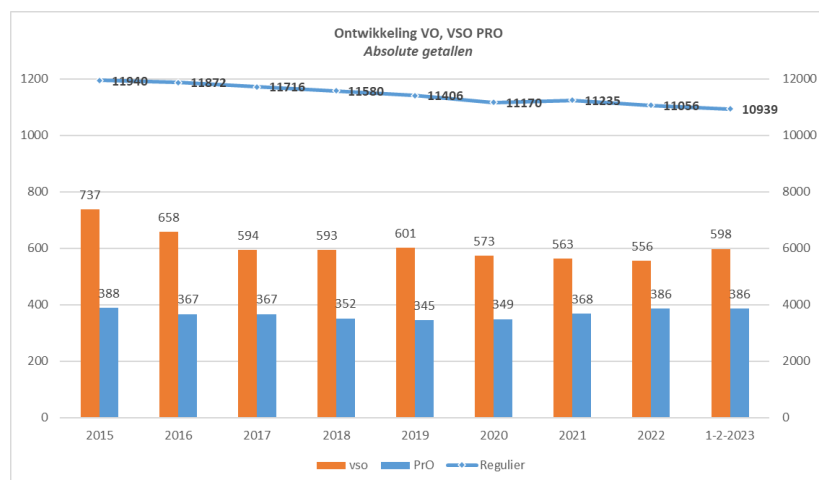
■ **Toenemende complexiteit ondersteuningsvragen**

Zowel in het regulier vo als in het vso zien we dat de complexiteit van de ondersteuningsvragen toeneemt. Bij ongeveer de helft van de aanvragen voor TLV's is er sprake van (complexe) systeemproblematiek. Hierdoor zullen er door het regulier vo mogelijk meer aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaringen worden gedaan, maar er zullen door het vso ook meer hogere bekostigingscategorieën worden aangevraagd.

■ **Daling aantal leerlingen regulier, toename leerlingen PrO, vso en fluctuatie lwoo⁴**

De landelijke cijfers lwoo geven een vertekend beeld, omdat veel samenwerkingsverbanden hebben gekozen voor opting-out.

Deelnamepercentage	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	1-2-2023
Vso SWV VO 2505	5,98%	5,38%	4,92%	4,97%	5,11%	4,97%	4,85%	4,86%	5,28%
Vso landelijk	3,47%	3,45%	3,49%	3,55%	3,65%	3,72%	3,77%		
PrO SWV VO 2505	3,15%	3,00%	3,04%	2,95%	2,94%	3,03%	3,17%	3,37%	3,41%
PrO landelijk	2,97%	2,99%	3,00%	3,01%	3,07%	3,19%	3,18%		
Lwoo SWV VO 2505	17,16%	15,05%	12,99%	12,16%	12,00%	13,09%	11,40%	9,90%	10,00%
Lwoo landelijk	10,38%	9,44%	8,15%	6,49%	5,23%	4,14%	3,09%		



■ **Aantal leerlingen regulier krimpt**

Het aantal leerlingen in het regulier onderwijs in onze regio krimpt licht. Elke leerling minder in het regulier onderwijs betekent minder bekostiging voor het samenwerkingsverband.

■ **Fluctuatie leerlingen lwoo**

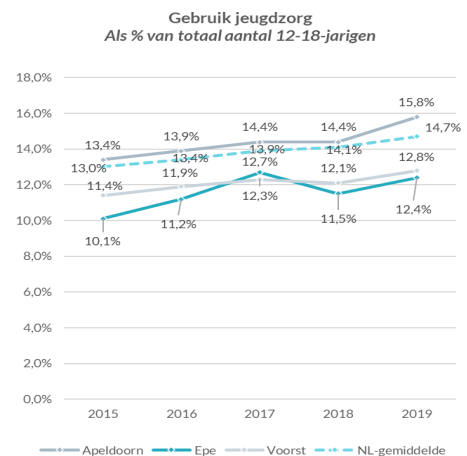
In de aantallen leerlingen die gebruik maken van lwoo zijn de laatste jaren fluctuaties te zien. Een toe- of afname van het aantal leerlingen betekent dat er meer of minder middelen moeten worden afgedragen door het samenwerkingsverband.

■ **Stijging PrO**

Het aantal leerlingen in het PrO neemt de laatste twee jaar toe. Van 345 leerlingen in 2019 naar 386 leerlingen op 1 oktober 2022. De bekostiging die we ontvangen, is gebaseerd op 349 leerlingen (in 2012). Hierdoor heeft het samenwerkingsverband ongeveer 250K minder aan inkomsten door de verplichte afdracht aan het PrO.

⁴ In het feitenboek in bijlage 6 zijn meer cijfers van ons samenwerkingsverband terug te vinden.

- **Stijgende deelname en wachtlijsten vso**
Na een aanvankelijke daling van het aantal leerlingen in het vso in 2020 en 2021, zowel absoluut als in deelnamepercentage, constateren we dat het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het vso weer toeneemt. Dit betekent niet alleen een tekort op de begroting, maar ook dat er inmiddels wachtlijsten ontstaan voor het vso. Leerlingen in het reguliere vo moeten langer wachten op een plek in het vso. Dit laatste betekent tegelijkertijd een verzwarende voor het reguliere vo. Een toename van het aantal leerlingen in het vso heeft ook financiële consequenties; schoolbesturen kunnen worden gekort op hun lumpsum door de uitputting van de zware ondersteuning.
- **Aantal leerlingen in het primair speciaal onderwijs neemt toe**
Binnen het samenwerkingsverband primair onderwijs in onze regio is er een groei van het aantal leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs. De verwachting is dat (een deel van) deze leerlingen ook aangewezen zullen zijn op het vso. Voor het samenwerkingsverband is het van belang nog beter grip te krijgen op de onderinstroom vanuit het primair onderwijs.
- **Tekort aan docenten**
In heel het land zien we een tekort aan docenten, zo ook in onze regio. Het lerarentekort zal naar verwachting de 'druk' verhogen binnen de reguliere voortgezet onderwijs scholen.
- **Verstevigen kwaliteitsbeleid**
Binnen het samenwerkingsverband is er de noodzaak om een verbeterslag te maken ten aanzien van het kwaliteitsbeleid. Het moet duidelijk zijn waaraan beschikbare middelen worden besteed en wat dit in de praktijk oplevert. Het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband kenmerkt zich tot nu toe vooral door het werken met kritische prestatie-indicatoren (kpi's) ter onderbouwing van de financiële verantwoording. Naast deze kwantitatieve data is er ook behoefte aan het verhaal achter de data. De opbrengsten van onderwijs en extra ondersteuning zijn niet altijd te meten. De data kunnen wel input geven aan de gesprekken die gevoerd worden over onderwijs en ondersteuning. Hiermee wordt recht gedaan aan de praktijk.
- **Toename gebruik jeugdhulp**
Met name in de gemeente Apeldoorn is er een hoog gebruik van jeugdhulp en is er een stijgende trend waarneembaar. In Apeldoorn ligt het gebruik van jeugdhulp voor de 12-18-jarigen ruim boven het landelijk gemiddelde. Ook gemeenten zien een toename van de complexiteit van de ondersteuningsvragen van jongeren en gezinnen. Zo blijkt bijvoorbeeld uit een pilot van de GGD en het CJG dat bij ongeveer 20 procent van onze jongeren in het vo sprake is van een gevoel van somberheid of psychische klachten. De toename van het jeugdhulpgebruik werkt ook door in het onderwijs.
- **Landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen zorgen voor toenemende onzekerheid**
Zoals hieronder wordt beschreven, komt er een aantal landelijke ontwikkelingen op het samenwerkingsverband af, waarvan we nu nog niet van weten wat deze gaan betekenen. Zo zijn de gevolgen voor ons samenwerkingsverband van het vervangen van JeugdzorgPlus door kleinschalige, open voorzieningen op dit moment nog onduidelijk. Ook de gevolgen van de komst van een nieuwe vorm van financiering voor lwoo en PrO hebben mogelijk verstrekkende gevolgen. Daarnaast weten we nog niet hoe de maatschappelijke ontwikkelingen als de gevolgen van de coronapandemie, toename van het aantal vluchtelingen, de oorlog in Oekraïne en toenemende armoede zullen doorwerken voor onze jongeren en de ondersteuning die zij nodig hebben.
- **Naar inclusiever onderwijs**
De landelijke ambitie 'naar inclusiever onderwijs' omarmen wij, maar ook de uitdaging om te komen tot inclusievere voorzieningen en transformatie naar specialistische netwerken vraagt om flinke inzet.



Zoals hierboven omschreven komt er een aantal forse uitdagingen op ons af, zowel financieel als inhoudelijk. We moeten streven naar uitgaven voor vso, PrO en lwoo die gelijk zijn aan de inkomsten en eigenlijk nog lager, om geld over te houden voor het beleid van het samenwerkingsverband en op de scholen. Dit is, zo blijkt uit de ervaringen van de afgelopen jaren, een grote uitdaging.

Willen we dit bereiken, dan betekent dit dat de mate waarin reguliere scholen in staat zijn om leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op te vangen verder zal moeten worden vergroot, waardoor het aantal leerlingen dat gebruik maakt van lwoo, PrO en vso mogelijk daalt. Lukt dit ons niet, dan komen we mogelijk in een negatieve spiraal terecht waarbij er geen middelen beschikbaar zijn om te besteden in de scholen ter versterking van de basis- en extra ondersteuning, waardoor er wellicht weer meer leerlingen gebruik moeten maken van speciale voorzieningen. Hierbij kunnen we onszelf wel de vraag stellen hoe realistisch dit is met alle maatschappelijke ontwikkelingen die spelen. Wellicht moeten we eerder spreken van behouden wat we nu hebben en een verdere groei zien te voorkomen.

3.3 Landelijke ontwikkelingen die mogelijk van invloed zijn op het beleid van het samenwerkingsverband

Landelijke evaluatie passend onderwijs & opkomst inclusiegedachte

In het najaar van 2020 is het stelsel van passend onderwijs (politiek) geëvalueerd. In die evaluatie zijn door toenmalig minister Slob (OCW) 25 verbetermaatregelen geformuleerd. Denk hierbij aan het (voor elk samenwerkingsverband verplicht) inrichten van een ouder- & jeugdsteunpunt. In diezelfde evaluatie schrijft minister Slob over een meer diffuus toekomstperspectief: het toewerken naar meer inclusief of inclusiever onderwijs. In de betreffende kamerbrief schrijft minister Slob er het volgende over:

“We werken in de komende 15 jaar toe naar inclusievere onderwijsvoorzieningen met behoud en doorontwikkeling van het speciaal onderwijs naar specialistische netwerken. Zodat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoefte steeds vaker naar dezelfde school kunnen, (zoveel mogelijk) in de dezelfde klas zitten, samen spelen of elkaar ontmoeten op het schoolplein”.

Ook in het huidige coalitieakkoord (lees: Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst) wordt er expliciet aan inclusief onderwijs gerefereerd:

“We gaan verder met de verbeteraanpak van passend onderwijs en streven naar inclusief onderwijs waarbij kinderen met en zonder een beperking of ziekte samen naar school gaan”.

In het najaar van 2022 heeft het ministerie van OCW een landelijke routekaart naar inclusiever onderwijs gepubliceerd. Middels deze routekaart moeten samenwerkingsverbanden en schoolbesturen in de regio komen tot een regionaal plan van aanpak van hoe de scholen binnen het samenwerkingsverband komen tot inclusievere voorzieningen en hoe speciale scholen gaan transformeren naar specialistische netwerken.

Covid, maatregelen en gevolgen daarvan

Vanaf het voorjaar van 2020 tot het voorjaar van 2022 hadden we in Nederland, net als in de rest van de wereld, te maken met het coronavirus en de bijkomende beheersmaatregelen. Die beheersmaatregelen waren doorgaans in de vorm van mildere en strengere lockdowns. Dit betekende dat bepaalde perioden schoolgebouwen gesloten waren en er thuisonderwijs werd verzorgd. Inmiddels is er veelvuldig onderzoek gedaan naar de gevolgen van dit afstandsonderwijs. Uit deze onderzoeken komt steeds meer naar voren dat, met name voor leerlingen in kwetsbare situaties, de achterstanden zijn opgelopen en de kansenongelijkheid is toegenomen. Dit zijn met name de leerlingen voor wie het samenwerkingsverband een belangrijke rol vervult. Uit deze onderzoeken blijkt dat het op dit moment nog moeilijk te voorspellen is wat de coronamaatregelen op de lange termijn betekenen voor

leerlingen. Denk daarbij aan hun cognitieve ontwikkeling, hun schoolloopbaan, hun start op de arbeidsmarkt en hun welzijn.⁵

Kabinet wil einde aan JeugdzorgPlus⁶

Het kabinet wil JeugdzorgPlus geheel vervangen door kleinschalige, open voorzieningen. Tegelijkertijd wil het vrijheidsbeperkende maatregelen mogelijk maken in die open voorzieningen.

Het kabinet wil stapsgewijs het aantal gesloten plaatsingen terugdringen tot nul in 2030 en investeren in betere alternatieven, zoals intensieve ambulante gezinsinterventies en kleinschalige woonvoorzieningen. In zo'n kleinschalige voorziening wonen vier tot zes jongeren in een huis, met een klein team van vaste begeleiders. Ze blijven in hun eigen regio, doen mee aan het gewone leven in de wijk en gaan naar hun eigen school of naar een school in de buurt van de voorziening. Voor het onderwijs betekent dit deze jongeren een onderwijsaanbod moeten krijgen binnen het samenwerkingsverband. Mogelijk gaat de financiering ook via de samenwerkingsverbanden lopen. Nu bekostigen de samenwerkingsverbanden het onderwijs in de JeugdzorgPlus (residentiële) instellingen al wel, maar dit gaat rechtstreeks en wordt in mindering gebracht op het budget van het samenwerkingsverband.

Oorlog in Oekraïne en toenemende vluchtelingenstroom

In februari 2022 is de oorlog uitgebroken in Oekraïne. Een oorlog "in onze achtertuin", binnen Europa. Dit bracht een grote vluchtelingenstroom op gang. Voor deze jongeren hebben we inmiddels onderwijs gerealiseerd. Naast de vluchtelingenstroom stort de oorlog ons in een economische crisis, waardoor het voor sommige gezinnen steeds moeilijker wordt om rond te komen. Uiteraard heeft dit ook invloed op de jongeren in deze gezinnen en mogelijk voor de prestaties op school. Naast de toename van het aantal vluchtelingen zullen we ook aandacht moeten hebben voor de jongeren die leven in een moeilijke thuissituatie. Naar verwachting zullen beide groepen toenemen de komende periode. In de eerste plaats is dit een uitdaging voor het reguliere vo. Daar waar het leerlingen met een ondersteuningsbehoefte betreft, komt ook het samenwerkingsverband in beeld.

Wijziging bekostiging Iwoo

De minister is voornemens om per 1 januari 2026 de bekostiging voor het Iwoo en PrO te wijzigen. Voor ons samenwerkingsverband gaat dit naar alle waarschijnlijkheid een negatieve invloed hebben op de baten voor lichte ondersteuning van het samenwerkingsverband.

⁵ <https://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/nieuws/2021/10/12/gevolgen-van-16-maanden-corona-voor-het-onderwijs>.

⁶ www.nji.nl

4 Waar staan en gaan wij voor?

4.1 Waar staan wij voor?

Een passende plek voor iedere leerling

Vanuit een kennisintensieve netwerkorganisatie willen we dat alle leerlingen van 12-18 jaar die wonen in de regio Apeldoorn, Epe en Voorst een passende plek in het onderwijs vinden.

Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk leerlingen een plek in het regulier onderwijs te geven. Mocht dat niet lukken, dan wordt samen naar een andere passende plek gezocht. Binnen het regulier onderwijs op een andere school of binnen het praktijkonderwijs (PrO) of voortgezet speciaal onderwijs (vso).

Om dit te bereiken werken we met elkaar volgens de volgende uitgangspunten:

- 1 Regulier waar het kan, speciaal waar het moet.
- 2 Een goede ondersteuningsstructuur en passend aanbod op alle scholen.
- 3 De juiste verbinding met ouders en maatschappelijke partners vanuit het besef dat het onderwijs het in bijzondere situaties niet alleen kan en ook niet alleen hoeft te doen.
- 4 Een kwalitatieve goede organisatie van het bureau van het samenwerkingsverband, zodat de facilitaire ondersteuning van scholen optimaal is.
- 5 Het samenwerkingsverband streeft naar financiële continuïteit.

4.2 Waar gaan wij voor: zeven programmalijnen waar we aan werken binnen het samenwerkingsverband

De komende planperiode vormen zeven programmalijnen de kern van ons werken. Door focus op en inzet binnen deze programmalijnen zorgen wij er samen voor dat we leerlingen in het onderwijs in onze regio een passende plek bieden. Door uitvoering te geven aan deze programmalijnen zorgen we er ook voor dat, naast het bieden van een passende plek voor de leerlingen, het samenwerkingsverband niet meer middelen uitgeeft dan het ontvangt en dat er geen wachtlijsten zijn voor speciale voorzieningen.

De programmalijnen worden in de volgende hoofdstukken uitgewerkt, per programmalijn hebben we doelstellingen geformuleerd.

- 1 Een stevige ondersteuningsstructuur op iedere school.
- 2 Een dekkend en thuisnabij aanbod
- 3 De scholen in ons samenwerkingsverband vormen een sterk netwerk
- 4 Een route naar inclusiever onderwijs
- 5 Verbinding tussen onderwijs, gemeenten en jeugdhulp
- 6 Samenwerking en communicatie
- 7 De kwaliteit en financiën zijn op orde

5 Programmaliijn 1: Een stevige ondersteuningsstructuur op iedere school

Scholen willen hun leerlingen een fijne en succesvolle schooltijd bieden. Ze stemmen hun aanbod daarom zo veel mogelijk af op de onderwijsbehoeften, mogelijkheden en talenten van hun leerlingen. Veel ondersteunende activiteiten maken onlosmakelijk deel uit van de schoolorganisatie, zoals het begeleidingsaanbod binnen of naast de reguliere lessen. Dit noemen we de basis- en extra ondersteuning die de scholen bieden. De komende jaren verwachten wij van de reguliere scholen dat ze nog beter in staat zijn om meer leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op te vangen binnen hun school, door het uitbreiden van het handelingsrepertoire voor de basis- en extra ondersteuning. Hierbij kan het voortgezet speciaal onderwijs de scholen ondersteunen met expertise.

5.1 Alle scholen voldoen aan de basisondersteuning

Alle scholen binnen het samenwerkingsverband voldoen aan het afgesproken niveau van basisondersteuning. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschrijft elke school concreet hoe de basisondersteuning er bij hen uit ziet. Zo weten ouders en leerlingen waar ze op kunnen rekenen en is voor docenten helder wat er van hen verwacht wordt. Met een goede basisondersteuning en een goed pedagogisch klimaat kunnen veel problemen in de toekomst voorkomen worden. Meer leerlingen vinden en behouden hiermee hun plek in het regulier onderwijs. Een basisondersteuning van hoog niveau maakt het tegelijkertijd gemakkelijker voor leerlingen om over te stappen van het speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs.

In de basisondersteuning staat bijvoorbeeld beschreven dat leerlingen tijdelijk ondersteuning kunnen krijgen bij een reken- of taalachterstand, bij hun huiswerk, het gebruik van hun agenda of op het gebied van sociale vaardigheden. Het niveau van basisondersteuning is vastgesteld per schoolsoort, namelijk voor het:

- regulier voortgezet onderwijs;
- praktijkonderwijs (PrO);
- voortgezet speciaal onderwijs (vso)'.

Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen leerlingen met een verstandelijke of lichamelijke beperking (voormalig cluster 3-scholen) en leerlingen met psychiatrische of gedragsproblemen (voormalig cluster 4-scholen).

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van het volledige vastgestelde niveau van basisondersteuning voor alle schoolsoorten binnen het samenwerkingsverband. Een keer per twee jaar wordt de basisondersteuning met de betrokken scholen geëvalueerd en zo nodig aangepast. Wanneer er een landelijk niveau van basisondersteuning wordt vastgesteld, nemen we dit mee in onze evaluaties en stellen we het huidige niveau van basisondersteuning daar waar nodig bij.

De schoolbesturen zorgen ervoor dat het niveau van de basisondersteuning op iedere school aanwezig is en dat de komende jaren werk wordt gemaakt van het verhogen van het niveau van basis- en extra ondersteuning. Hiervoor ontvangen zij middelen van het samenwerkingsverband. Schoolbesturen leggen verantwoording af in het netwerk van het samenwerkingsverband over de kwaliteit van de basisondersteuning, de voortgang van de verhoging van het niveau van basisondersteuning en de doelmatigheid van de ingezette middelen.

Het bureau van het samenwerkingsverband stimuleert de scholen en besturen om van elkaar en met elkaar te leren en kennis te delen. Audits en visitaties worden door het samenwerkingsverband gefaciliteerd. Op die manier geven scholen, besturen en het samenwerkingsverband de kennisintensieve netwerkorganisatie die zij samen zijn, vorm.

5.2 Extra ondersteuning binnen de scholen

Naast het bieden van de basisondersteuning beschrijven de scholen in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) welke extra ondersteuning ze kunnen bieden. Deze extra ondersteuning wordt binnen school ingezet als de basisondersteuning niet toereikend is voor leerlingen. Voor iedere leerling die extra ondersteuning ontvangt, wordt er een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld door de school in overleg met de leerling en ouders. Bij het opstellen van het OPP hebben leerlingen altijd hoorrecht, wat betekent dat zij het recht hebben om mee te praten en mee te bepalen wat er nodig is. Daarnaast is er op elke school een vast aanspreekpunt voor leerlingen, waar zij laagdrempelig terecht kunnen met hun vragen over de ondersteuning. De komende jaren werken de scholen aan het uitbreiden van de extra ondersteuning op hun scholen, waar nodig kunnen zij worden ondersteund door het voortgezet speciaal onderwijs.

5.3 Lwoo en praktijkonderwijs

Leerwegondersteunend onderwijs (lwoo)

Het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) is er voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben bij het behalen van hun diploma. De vo-school vraagt een aanwijzing voor het lwoo aan bij het samenwerkingsverband. De procedure en criteria voor het aanvragen van deze aanwijzing bij het samenwerkingsverband zijn te vinden op onze website. De komende jaren streven de scholen ernaar dat minder leerlingen gebruik hoeven te maken van lwoo. Dit doen zij door het uitbreiden van hun handelingsrepertoire op de basisondersteuning.

Praktijkonderwijs (PrO)

Praktijkonderwijs (PrO) bereidt leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte zo goed mogelijk voor op deelname aan en in de maatschappij. Alle leerlingen volgen een eigen ontwikkelplan. Leren, werken, redzaamheid, burgerschap en vrijetijdsbesteding zijn daarbij belangrijke aspecten. Leerlingen in het praktijkonderwijs volgen een eigen pakket aan theorie- en praktijkvakken. Welke vakken een leerling precies volgt, staat in zijn of haar eigen ontwikkelplan: het Individueel ontwikkelplan.

De meeste leerlingen zitten vijf jaar op een school voor praktijkonderwijs. Leerlingen behalen naast een getuigschrift en/of schooldiploma ook diploma's van branche-opleidingen. Na het praktijkonderwijs gaan de leerlingen aan het werk of stromen door naar het mbo. Voor het PrO is een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband noodzakelijk. De procedure en criteria voor het aanvragen van de TLV-PrO zijn te vinden op onze website.

5.4 Doelstellingen programmaliijn 1

Basiskwaliteit		
Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
Alle scholen binnen het samenwerkingsverband hebben minimaal een voldoende waardering van de inspectie.	Scholen scoren zeker een voldoende op OP 1 en OP 2 van het Inspectiekader.	Oordeel inspectie en 100% van de scholen
Alle scholen en schoolbesturen voldoen aan hun zorgplicht: er zijn geen thuiszitters en er zijn geen klachten m.b.t. de plaatsing van leerlingen.	Schoolbesturen monitoren de uitvoering van de zorgplicht en klachten.	Continu en 0 klachten
	Scholen werken met het regionaal verzuim- en thuiszittersprotocol van het swv en gemeenten.	100% van de scholen Geen thuiszitters

Voor alle leerlingen die extra ondersteuning ontvangen of op het vso zitten, is een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld.	Het OPP bevat altijd een paragraaf over de zienswijze van ouders en leerling.	Voor 100% van de leerlingen die extra ondersteuning ontvangen ,is een OPP aanwezig.
	De OPP's worden door de scholen geregistreerd in het ROD.	Registratie in ROD op 100% van de scholen.
De schoolondersteuningsprofielen zijn actueel en vindbaar.	Alle scholen hebben een vindbaar schoolondersteuningsprofiel, dat jaarlijks wordt vastgesteld -en indien nodig bijgesteld- en dat is vastgesteld door de MR.	Een vindbaar en actueel SOP is op 100% van de scholen aanwezig.
	Het bureau van het swv faciliteert een format voor de SOP's en monitort o.a. op basis van de SOP's het niveau van basisondersteuning en het dekkend aanbod.	Continu

Basis- en extra ondersteuning		
Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
Het handelingsrepertoire op de basis- en extra ondersteuning van de reguliere scholen is vergroot. De benodigde (extra) ondersteuning wordt preventief gesignaleerd en is effectief georganiseerd.	Het bureau van het swv evalueert tweejaarlijks het niveau van basisondersteuning met de scholen en stelt het indien nodig (o.b.v. nieuwe landelijke richtlijnen) bij.	Deze beleidsperiode daalt het deelnamepercentage vso naar het niveau van 1 oktober 2021. Het leerlingenaantal PrO stabiliseert op het landelijk gemiddelde. Het percentage lwoo is niet hoger dan op 1 oktober 2022.
	Het bureau van het swv faciliteert expertise/netwerk bijeenkomsten voor directeuren ondersteuningscoördinatoren en andere groepen professionals.	Continu
	Expertise vanuit de reguliere scholen, voormalig cluster 3 en 4 en andere externe expertise wordt naar behoefte ingezet in de scholen om de deskundigheidsbevordering en het handelingsrepertoire bij docenten te vergroten.	Vanaf najaar 2023

<p>Elke school in ons swv heeft een kernteam bestaande uit ondersteuningscoördinator, leerplichtambtenaar, schoolmaatschappelijk werker en/of jeugdhulpverlener en jeugdarts/-verpleegkundige.</p>	<p>Het schoolbestuur faciliteert de deelname van de ondersteuningscoördinator aan de kernteams.</p>	<p>Het kernteam is volledig op 100% van de scholen.</p>
<p>Schoolbesturen verantwoorden de ingezette middelen voor de basisondersteuning in hun eigen jaarverslag. Ze doen dit voor zowel de recht- als doelmatigheid. Het bureau van het swv verantwoordt deze middelen in het jaarverslag van het swv.</p>	<p>Schoolbesturen leveren hun verantwoording aan bij het swv. In het netwerk gaan we in gesprek over de basisondersteuning. Het swv neemt deze verantwoording op in haar jaarverslaglegging en arrangeert het gesprek in het netwerk.</p>	<p>Jaarlijks voor 1 april door 100% van de besturen</p>

6 Programmaliijn 2: Een dekkend en thuisnabij aanbod

De scholen in ons samenwerkingsverband vangen de komende jaren steeds meer leerlingen op binnen het regulier voortgezet onderwijs. Soms heeft een leerling meer hulp nodig dan door middel van de basisondersteuning en extra ondersteuning binnen de reguliere scholen geboden kan worden. Kan de eigen school niet (meer) voldoende ondersteuning bieden, dan gaan we in gesprek met een andere vo-school/scholen. Wanneer ook binnen een andere reguliere vo-school geen passende hulp geboden kan worden, zoeken we naar een gespecialiseerde setting. We gaan in gesprek met de schakelvoorziening of met het PrO of vso, als we geen goede plek voor de leerling vinden in het reguliere vo.

6.1 Arrangementen extra ondersteuning buiten de school

Wanneer de basis- en extra ondersteuning op de reguliere school niet toereikend is, kan de school gebruik maken van ondersteuning buiten de school in de vorm van ondersteuningsarrangementen. Kenmerken van een ondersteuningsarrangement zijn:

- Geheel of gedeeltelijk buiten de school
- Tijdelijk van aard
- Doel: volledige terugkeer naar het regulier onderwijs

Het samenwerkingsverband wordt, indien nodig, door de scholen betrokken bij de inzet van een ondersteuningsarrangement. Er zijn drie soorten ondersteuningsarrangementen opgesteld in samenwerking met de scholen:

- 1 Arrangementen tussen de scholen (drie maanden)
- 2 Arrangementen tijdelijke specialistische voorziening
- 3 Arrangementen bovenschoolse schakelvoorziening

Arrangementen tussen scholen

Een leerling kan tijdelijk (maximaal drie maanden) geheel of gedeeltelijk zijn of haar onderwijsprogramma op een andere reguliere school binnen het samenwerkingsverband volgen. Dit wordt bijvoorbeeld ingezet als een andere school een aanbod heeft dat beter aansluit bij de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Wanneer hier gebruik van gemaakt wordt, heeft de leerling al extra ondersteuning ontvangen op de school van inschrijving en is daar bij de evaluatie van het OPP vastgesteld dat ergens anders tijdelijk beter voldaan kan worden aan de ondersteuningsbehoeften. De regie blijft bij de school waar de leerling ingeschreven staat. De scholen maken onderling afspraken over een eventuele overdracht van bekostiging.

Arrangement tijdelijke specialistische voorziening

Dit arrangement is er voor leerlingen die tijdelijk onvoldoende ondersteuning hebben aan de basis- en extra ondersteuning op hun school, omdat ze specialistische ondersteuningsbehoeften hebben. Zij kunnen tijdelijk in een specialistische voorziening geplaatst worden. Ook voor deze leerlingen geldt dat zij een OPP hebben en dat de school van inschrijving betrokken blijft bij de leerling tijdens de plaatsing in een specialistische voorziening. De scholen maken onderling afspraken over een eventuele overdracht van bekostiging.

Arrangement bovenschoolse schakelvoorziening

Binnen het samenwerkingsverband is een bovenschoolse voorziening ingericht, de Schakelvoorziening, voor leerlingen die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben. Deze is bij DUO geregistreerd met brinnummer 31NX als OPDC. Als bij een overleg met het kernteam en MDO van de vo-school blijkt dat de leerling gebaat is bij de inzet van de schakelvoorziening, dan kan de school van herkomst de leerling aanmelden voor de schakelvoorziening via de website van het samenwerkingsverband. De schakelvoorziening kan drie maanden ingezet worden, met een verlenging tot en met zes maanden.

De schakelvoorziening wordt bekostigd door het samenwerkingsverband en de scholen door een maandelijkse bijdrage. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de kwaliteit van onderwijs en ondersteuning binnen de schakelvoorziening.

In het voorjaar van 2023 heeft een tevredenheidsonderzoek plaatsgevonden. Uit de gesprekken met alle betrokkenen komt de meerwaarde van de Schakelvoorziening naar voren. Het biedt leerlingen die vastgelopen zijn een nieuwe kans op ontwikkeling. Een kans die binnen de eigen school (op dat moment) niet geboden kan worden. De betrokken scholen benoemen unaniem blij te zijn met de voorziening. In het rapport is ook een aantal ontwikkelpunten genoemd. In het najaar van 2023 voeren wij een audit uit. Samen met directeur-bestuurder onderzoeken wij, met de resultaten van deze audit als basis, de meest efficiënte en effectieve vorm voor de schakelvoorziening. Hierbij wordt de huisvesting ook meegenomen. Het doel is dat meer (tenminste 50 procent) leerlingen binnen drie tot zes maanden terugstromen naar regulier onderwijs op de school van herkomst of op een andere reguliere vo-school.

6.2 Route naar voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Binnen ons samenwerkingsverband zullen er leerlingen blijven die het best gebaat zijn bij extra ondersteuning van het voortgezet speciaal onderwijs. Dit kunnen leerlingen zijn die door hun ondersteuningsbehoeften vast (dreigen te) lopen in het regulier voortgezet onderwijs, maar ook leerlingen die doorstromen vanuit het (speciaal) primair onderwijs. Wanneer leerlingen gebruik willen maken van een gespecialiseerde voorziening in een vso-school is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Ook leerlingen die naar het praktijkonderwijs gaan, hebben een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Voor een TLV-aanvraag vso of PrO volgen scholen de procedure van het samenwerkingsverband. Voldoet de aanvraag aan de criteria, dan wordt de TLV toegekend. Op onze website is te lezen om welke criteria het gaat.

Onze minister wil dat in 2035 het onderwijs inclusief (of in ieder geval veel inclusiever) is. Op dit moment maakt een relatief groot aantal leerlingen gebruik van het speciaal onderwijs. Vanuit de inclusiegedachte, maar ook vanuit de financiële noodzaak om het deelnamepercentage van het vso terug te dringen, is het van belang erop te sturen dat leerlingen niet hun gehele schoolloopbaan binnen deze gespecialiseerde vorm van onderwijs doorbrengen. Voor lang niet elke leerling zal de overstap naar een reguliere school voor vo mogelijk zijn, maar daar waar het wel mogelijk is, wordt dit gestimuleerd vanuit het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband kiest er dan ook voor om, zo mogelijk, toelaatbaarheidsverklaringen voor een beperkte duur af te geven. Dit noodzaakt de vso-school om, bijvoorbeeld bij een overgang van onder- naar bovenbouw, te overwegen of een leerling de overstap naar het regulier onderwijs zou kunnen maken. Alle vso-scholen bespreken jaarlijks met ouders het OPP en bespreken ook of de leerling naar het vo kan. Het bureau van het samenwerkingsverband stimuleert die overweging door de vso-scholen actief te bevragen naar de leerlingen die hiervoor in aanmerking zouden komen en ook het proces van de individuele leerling richting de vo-school te ondersteunen, begeleiden en/of te monitoren. Hiervoor is de werkprocedure doorstroom vanuit vso naar vo ontwikkeld. In bijlage 3 wordt de procedure voor terugplaatsing van het vso naar regulier vo stapsgewijs beschreven.

6.3 Leerlingen in Zorg-LiZ-project

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn er gelden beschikbaar gekomen om leerlingen die niet of niet volledig naar school gaan (Lizzers) te ondersteunen in hun schoolopbouw. Liever spreken wij van het ondersteunen van het recht om tot leren, tot ontwikkeling te komen. De LiZ-werkgroep, bestaande uit het CJG, leerplicht en het samenwerkingsverband, heeft zich gericht op de leerlingen die volledig thuiszitten. Deze leerlingen gaan naar dagbesteding of krijgen begeleiding vanuit de hulpverlening. Leerlingen hebben altijd een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) waarin ontwikkeldoelen zijn beschreven. Het doel van het LiZ-project is om de doelgroep thuiszittende leerlingen tussen de 12 en 18 jaar te monitoren en waar mogelijk schoolopbouw te bevorderen.

Het monitoren van de jeugdigen gebeurt door het inventariseren en synchroniseren van thuiszitterlijsten en wekelijkse overleggen tussen het CJG, leerplicht en het samenwerkingsverband. Er is in kaart gebracht welke processen lopen en welke processen stagneren. Daarbij wordt gekeken wie de regie heeft of neemt in een casus. Verder volgen we een kleine groep leerlingen, bij wie er interventies zijn ingezet om schoolopbouw te bevorderen. Het doel is om leerlingen die thuiszitten, met de inzet van een passende interventie, terug te laten keren in het onderwijs. Indien dit niet mogelijk is, wordt gezocht naar een passende arbeids- of dagbestedingsplek. Parallel hieraan loopt de ontwikkeling van het thuiszitterprotocol. Hierin staan de procedures beschreven die de betrokken partijen, inclusief v(s)o-scholen, moeten zetten bij een (dreigende) thuiszitter. Vanuit het protocol wordt ingezet op preventieve maatregelen die scholen kunnen uitvoeren. Mocht dit niet voldoende effect hebben, dan kunnen andere effectieve interventies worden ingezet.

Vervolg na het schooljaar 2022-2023

Om ook na het schooljaar 2022-2023, zonder de inzet van NPO-gelden, zicht te houden op de thuiszitters is het belangrijk om het thuiszitterprotocol binnen de scholen uit te rollen. Hierdoor wordt duidelijk waar taken en verantwoordelijkheden liggen en welke partijen zij kunnen betrekken. Verder is het nodig om de volgende punten verder te ontwikkelen:

- Inzet en inhoud van de kernteams op scholen. Wie sluiten aan, hoe vaak vindt dit plaats en wat wordt er besproken?
- Samenwerking CJG, leerplicht en samenwerkingsverband. De werkgroep zal, in afgeslankte vorm, blijven bestaan om zicht te houden op deze doelgroep.
- Het samenwerkingsverband vraagt structureel 4 keer per jaar informatie over thuiszitters op bij scholen.
- Inzet van effectieve interventies: Het samenwerkingsverband is op de hoogte van de verschillende interventies die kunnen worden ingezet bij (dreigende) thuiszitters. (MAZL, OJA!, hybride onderwijs, combinatie dagbesteding/onderwijs, schakelvoorziening, koningscollege).
- Het verder inzetten van OZO-verbindzorg, zodat er meer overzicht komt op het proces en er duidelijkheid komt over de regiehouder in een casus.
- Aanpassingen in het melden van verzuim voor scholen. Scholen moeten niet alleen het ongeoorloofd verzuim melden, maar we gaan er in de gemeente Apeldoorn naartoe werken dat ook geoorloofd verzuim gemeld wordt, zodat dit bekend is bij leerplicht.

6.4 Dichter bij elkaar brengen van regulier en speciaal onderwijs

We zetten de komende planperiode proactief in op het dichter bij elkaar brengen van het regulier en speciaal onderwijs. Hiermee hopen we dat er in de toekomst minder jongeren verwezen worden naar het vso of dat jongeren minder lang gebruik hoeven te maken van het vso. Zo stimuleren we deze groep om zo veel mogelijk deel te blijven uitmaken van het gewone leven in hun eigen (thuisnabije) omgeving. Het terugdringen van het deelnamepercentage is geen doel op zich, maar een mogelijke uitkomst van de intensievere samenwerking en van het leren van en met elkaar. Hiervoor hebben we een aantal uitgangspunten geformuleerd:

- *Zo dichtbij mogelijk*
 Als leerlingen extra ondersteuning nodig hebben, streven we ernaar dat zo dicht als mogelijk bij de eigen school te organiseren. Je kunt hierbij denken aan het inrichten van een speciale klas binnen één van onze reguliere scholen. Zo blijven leerlingen deelnemen aan het onderwijsproces in een voor hen vertrouwde, reguliere omgeving.
- *Zo kort mogelijk*
 We streven ernaar de gespecialiseerde ondersteuning voor de leerling zo kort als mogelijk aan te bieden, zonder in te boeten op de kwaliteit. Bij plaatsing in een gespecialiseerde setting bekijkt de school samen met de leerling en ouders welke ondersteuning nodig is en of terugplaatsing in het reguliere vo mogelijk is.

■ *Wederzijdse expertise benutten*

Om kortdurend en dichtbij school ondersteuning te kunnen bieden is het belangrijk dat het vso en reguliere vo de samenwerking meer opzoeken. Het vo moet voldoende ondersteuning kunnen bieden, waarbij we de expertise van het vso willen gebruiken. Andersom stimuleren we ook de inzet van de expertise vanuit het reguliere vo in het vso. Een nauwere samenwerking tussen of integratie van regulier en speciaal onderwijs kan er heel uiteenlopend uit gaan zien. We gaan onderzoeken welke vormen van samenwerking tussen vo en vso passend zijn voor onze regio.

6.5 Hoogbegaafdheid

De afgelopen schooljaren hebben scholen binnen het samenwerkingsverband vanuit de subsidie 'hoogbegaafdheid in po en vo' geïnvesteerd in een passend en dekkend aanbod voor (hoog)begaafde leerlingen binnen de school. Scholen zijn binnen vijf subthema's aan de slag gegaan om hun onderwijsaanbod aan (hoog)begaafde leerlingen beter in te bedden. Daarvoor is mede een expertgroep opgericht waarin de scholen vertegenwoordigd zijn.

Definitie

De scholen binnen het samenwerkingsverband hanteren een brede definitie van begaafdheid, waarbij wordt uitgegaan van het Munich Model of Giftedness & Talent (Heller, 1990)⁷. (Hoog)begaafde leerlingen beschikken over capaciteiten om hoge prestaties te kunnen leveren. Daarbij spelen persoonlijkheidskenmerken en omgevingsfactoren van de leerling een rol in de mate waarin de prestaties zichtbaar worden.

Subthema's

Vanuit verschillende thema's is er aandacht besteed aan (hoog)begaafdheid binnen de scholen van het samenwerkingsverband. Ten eerste is gewerkt aan de ontwikkeling van kennis en expertise bij ondersteuningscoördinatoren en docenten van de scholen. Op deze manier werd ook een tweede subthema, het signaleren, verbeterd. Docenten konden behoeften van leerlingen beter in kaart brengen en daardoor sneller hun aanbod afstemmen. Ten derde hebben scholen onderwijsaanpassingen gedaan voor (hoog)begaafde leerlingen. Deze aanpassingen verschillen per school en variëren van differentiatie in de klas tot individuele begeleiding, aangepaste programma's en trainingen. We hebben gezien dat veel (hoog)begaafde leerlingen pas in beeld kwamen als er zorg ontstond. Met name leerlingen die dreigden uit te vallen, trauma's of complexe ondersteuningsbehoeften hadden, bleken naar voren te komen. Inmiddels komen ook andere leerlingen in beeld en krijgen deze leerlingen ook aanpassingen waar nodig. Dit gebeurt veelal door individuele begeleiding en maatwerktrajecten binnen de school. Als laatste is beleid ontwikkeld door de scholen en het samenwerkingsverband ten aanzien van (hoog)begaafde leerlingen. Er is een expertgroep met collega's van diverse scholen die hun kennis delen, beleid vormgeven en samen zorgen voor een passend en dekkend aanbod.

Basisondersteuning en lichte ondersteuning hoogbegaafdheid

De in dit ondersteuningsplan omschreven basisondersteuning geldt voor alle leerlingen, dus ook leerlingen die (hoog)begaafd zijn.

Belangrijke aspecten voor (hoog)begaafde leerlingen binnen de basisondersteuning zijn:

- Een goed pedagogisch klimaat, waarin de leerling wordt gezien en erkend. Docenten dienen een signalerende rol te nemen en zicht te hebben op de kenmerken van (hoog)begaafdheid. De docent werkt aan een positieve relatie en sluit aan bij behoefte op sociaal-emotioneel vlak.
- Expertise en deskundigheidsbevordering: binnen de school is er expertise met betrekking tot (hoog)begaafdheid aanwezig of wordt er samengewerkt met andere scholen die deze expertise hebben. Medewerkers van de school beschikken over voldoende handvatten om tegemoet te komen aan de behoefte van (hoog)begaafden. De school biedt mogelijkheden om docenten nieuwe kennis te laten opdoen.

⁷ Heller, K.A., 'Goals, methods and first results from the Munich Longitudinal study of Giftedness' in West Germany, in: C.W. Taylor (ed.), Expanding awareness of creative potentials worldwide, Salt Lake City, 1990.

- De leersituatie: de school geeft preventieve ondersteuning aan leerlingen die onderpresteren, moeite hebben met hun studievaardigheden of executieve functies. Daarnaast kan een school individuele begeleiding bieden op het gebied van leren en ontwikkelen aan leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid. Ook werkt de vo-school nauw samen met het po om de overstap te vergemakkelijken.
- Aanpassingen in het lesprogramma: de docenten kunnen binnen de klas differentiëren en onderwijs op maat bieden door het compacten en verrijken van de reguliere leerstof. Daarnaast bestaan er mogelijkheden voor versnellen.
- Lichte ondersteuning: voor sommige (hoog)begaafde leerlingen is het wenselijk dat zij in contact komen met peers. Zo kunnen scholen leerlingen clusteren in hun begeleiding of werken met peergroups. Daarnaast zijn er leerlingen die buiten het reguliere aanbod behoefte hebben aan extracurriculaire activiteiten. De school biedt deze zelf aan of gaat op zoek naar mogelijkheden met andere scholen. Incidenteel kan een leerling individueel begeleid worden en een maatwerktraject krijgen.

Extra ondersteuning hoogbegaafdheid

Naast de basisondersteuning wordt er binnen het samenwerkingsverband ook extra ondersteuning geboden voor (hoog)begaafde leerlingen die complexe ondersteuningsbehoeften hebben. Deze leerlingen hebben onvoldoende baat bij de basis- en lichte ondersteuning van de school.

Binnen het samenwerkingsverband kan er voor (hoog)begaafde leerlingen de volgende extra ondersteuning worden ingezet:

- Vso havo/vwo: leerlingen krijgen extra ondersteuning bij leer- en gedragsproblemen, maar wel onderwijs dat cognitieve uitdaging biedt. Deze onderwijsvorm wordt aangeboden door het Gentiaan College voor de klassen 1 tot en met 3.
- Ambulante ondersteuning; een leerling die in een reguliere school vastloopt, kan tijdelijk ondersteuning krijgen van een ambulante begeleider van het Gentiaan College.

Doelen voor 2023-2027

In de komende jaren willen we voor (hoog)begaafde leerlingen binnen het samenwerkingsverband de volgende doelen bereiken:

- De reguliere vo scholen van het samenwerkingsverband hebben de basisondersteuning op orde als het gaat om (hoog)begaafde leerlingen.
- De extra ondersteuning voor (hoog)begaafde leerlingen wordt georganiseerd (TLV of arrangement) of begeleid (expert HB) door het samenwerkingsverband in samenwerking met de v(s)o-scholen.
- Er is een voorziening vso-vwo bovenbouw gerealiseerd binnen een reguliere vo school, waar leerlingen toewerken naar een vwo-diploma met extra ondersteuning op leren of gedrag.
- Het samenwerkingsverband stimuleert professionele leergemeenschappen, waarin expertiseontwikkeling en kennisdeling belangrijke aspecten zijn. Dit bevordert de samenwerking tussen scholen.
- Extra overheids gelden voor (hoog)begaafdheid worden ingezet voor de pilot peergroups en een voorziening vso-vwo bovenbouw binnen een reguliere vo school, waar leerlingen toewerken naar een vwo-diploma met extra ondersteuning op leren of gedrag.

6.6 Voorzieningen nieuwkomers (internationale schakelklas, ISK)

De gemeenten Apeldoorn, Epe en Voorst vangen veel vluchtelingen op. Dit betekent dat het aantal leerlingen binnen het ISK groeit. Op het ISK in Apeldoorn krijgen leerlingen tussen 12 en 18 jaar onderwijs op vier verschillende locaties, waarbij de nadruk ligt op de ontwikkeling van de Nederlandse taal. Leerlingen van verschillende achtergronden en niveaus zitten bij elkaar in de klas. De diversiteit maakt dat docenten goede pedagogen moeten zijn, maar ook goed moet kunnen differentiëren. Leerlingen worden op basis van hun leervermogen geplaatst op een leerroute (1, 2 of 3). Van hier wordt toegewerkt naar een passende uitstroom in PrO, (v)mbo of hoger onderwijs.

Het ISK en het samenwerkingsverband zien dat de populatie complex is. Leerlingen hebben naast een taalachterstand vaak te kampen met trauma's. Naarmate het aantal ISK-leerlingen toeneemt, neemt ook het aantal leerlingen met een grote zorgbehoefte toe. Het ISK loopt in een aantal casussen tegen zijn grenzen aan en gaat dan over tot een verwijzing richting het vso. Een vso-setting die ook ondersteuning kan geven op de taalachterstand is er binnen Apeldoorn nog niet. Het blijkt lastig om deze leerlingen, binnen de huidige mogelijkheden, een passende plek te bieden. We willen toe naar een betere samenwerking tussen vso-scholen en het ISK, waarbij vso-scholen een passende plek kunnen bieden voor deze doelgroep, met ondersteuning bij hun taalachterstand.

Plannen voor 2023-2027

Voor de komende jaren is een plan opgesteld om te werken aan de volgende onderwerpen:

- De samenwerking verbeteren tussen ISK en PrO. Deze samenwerking is gestart en de PrO-scholen hebben NT2 expertise in de school gehaald.
- De samenwerking verbeteren tussen ISK en vso. Er is behoefte aan een setting waarin leerlingen de ondersteuning vanuit het vso krijgen en daarnaast begeleid kunnen worden bij het leren van de Nederlandse taal. We zullen daarvoor bezoeken brengen aan 'good practices', in gesprek gaan met de v(s)o-scholen uit de gemeente Apeldoorn en een overstapplan opstellen, zodat de route naar v(s)o duidelijk is.
- De samenwerking verbeteren tussen ISK en vmbo. Leerlingen die uitstromen naar vmbo-basis/kader beheersen niet in alle gevallen de Nederlandse taal voldoende. Het ISK zou graag een mogelijkheid creëren binnen het vo, waarin ISK-leerlingen kunnen instromen, maar nog wel extra ondersteuning krijgen bij de Nederlandse taal. Dit initiatief loopt al wel bij de Entree-opleiding (ESK).
- Een groot deel van de ISK-leerlingen heeft behoefte aan afwisseling tussen theorie en praktijk. De huidige locaties van het ISK bieden onvoldoende mogelijkheden om dit realiseren. De wens is om meer gebruik te kunnen maken van praktijkruimtes, binnen een eigen locaties of van andere scholen.

6.7 Samenwerking cluster 1 & 2

Naast de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband is er nog een samenwerking met scholen voor kinderen met een visuele, auditieve of communicatieve beperking (voorheen cluster 1 en 2). Deze scholen vallen niet onder de regionale samenwerkingsverbanden, zoals gevormd tijdens de invoering van passend onderwijs. Zij hebben vanwege de grootte en de specialistische expertise een landelijke systematiek. Gezien het feit dat er wel leerlingen uit het samenwerkingsverband een beroep moeten doen op deze specialistische expertise zijn er afspraken gemaakt met deze cluster 2-scholen die vallen onder Kentalis. Meer informatie vindt u op:

<http://www.kentalis.nl/>.

Visio is het expertisecentrum voor cluster 1-scholen. Meer informatie vindt u op <https://www.visio.org/nl-nl/home> en www.bartimeus.nl.

6.8 Doelstellingen programmaliijn 2

Basiskwaliteit		
Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
Binnen 12 werkdagen na binnenkomst van de aanvraag is er besluitvorming over toekenning van TLV's.	Het bureau heeft een transparante TLV-procedure ingericht inclusief de wettelijk verplichte deskundige adviezen.	Voor 100% van de TLV's vindt besluitvorming plaats binnen 12 werkdagen.

<p>Het swv heeft een effectieve en niet bureaucratische werkwijze voor het aanvragen van een (herindicatie) TLV. Het swv voldoet hiermee aan de wettelijke verplichtingen.</p>	<p>De werkwijze en criteria worden tweejaarlijks geëvalueerd (o.a. d.m.v. een tevredenheidsenquête) met de scholen en indien nodig bijgesteld.</p>	<p>Het swv scoort op de tevredenheid minimaal en 8.0.</p>
	<p>We experimenteren met het landelijke format TLV om de bureaucratische last voor de vso-scholen te verminderen.</p>	<p>Experiment wordt uitgebreid in 2023-2024.</p>
<p>De schakelvoorziening voldoet aan wettelijk kaders van de Onderwijsinspectie.</p>	<p>Audit schakelvoorziening.</p>	<p>In najaar 2023 uitvoering audit en voldoet de voorziening aan criteria inspectie.</p>

Een dekkend en thuisnabij aanbod		
Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
<p>Het swv heeft een dekkend aanbod. Zo veel mogelijk leerlingen gaan thuisnabij naar school. Leerlingen met (tijdelijke) specialistische ondersteuningsbehoeften kunnen onderwijs binnen hun eigen reguliere school blijven volgen. Dit resultaat wordt zichtbaar in een dalend deelnamepercentage vso.</p>	<p>Het bureau van het swv monitort het dekkend aanbod.</p>	<p>Continu rapportage vindt plaats via kwartaalrapportages.</p>
	<p>Scholen vergroten in samenwerking met het vso hun handelingsrepertoire voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften.</p>	<p>Najaar 2023 start onderzoek en expertisedeling.</p>
<p>Vanuit de schakelvoorziening stromen zoveel mogelijk leerlingen terug naar de school van herkomst of regulier onderwijs.</p>		<p>Minimaal 50% van de leerlingen stroom binnen 3-6 maanden terug.</p>
<p>Voor leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften en meervoudige problematiek is benodigde expertise en een passend (onderwijs) thuisnabij aanbod beschikbaar.</p>	<p>De betrokken cluster 3 scholen, de gemeente en zorginstellingen hebben een passend onderwijsaanbod voor leerlingen met complexe en meervoudige problematiek.</p>	<p>Continu</p>
<p>Er zijn geen wachtlijsten in het vso. Een leerling wordt binnen 10 weken na afgifte van een TLV geplaatst op een school voor vso.</p>	<p>Het vso maakt per kwartaal afspraken met het swv over beschikbare plekken.</p>	<p>Geen wachtlijsten in het vso. Continue monitoring door het bureau van het swv.</p>
	<p>Per kwartaal is de in- en doorstroom van het vso in beeld, zodat er gestuurd kan worden vanuit en op actuele ontwikkelingen.</p> <p>Het vso en swv ontwikkelen samen een vorm van overbruggingszorg voor leerlingen die wachten op een vso-plaatsing.</p>	

<p>Alle scholen komen binnen hun basisondersteuning tegemoet aan specifieke behoeften van (hoog)begaafde leerlingen. Voor (hoog)begaafde leerlingen die complexe ondersteuningsbehoeften hebben, is er binnen het samenwerkingsverband extra ondersteuning beschikbaar.</p>	<p>Voortzetting, uitbreiding en verduurzaming van de netwerken en projecten rondom HB.</p>	<p>100% van de scholen de gehele beleidsperiode.</p>
<p>Er zijn voldoende ISK-plekken. Waar leerlingen in het PrO en vso instromen, krijgen deze leerlingen als dat nodig is extra ondersteuning voor de Nederlandse taal.</p>	<p>Voldoende plekken in PrO en vso voor nieuwkomers.</p>	<p>Start najaar 2023, gereed voorjaar 2024.</p>
<p>Het LiZ-project wordt voortgezet.</p>	<p>Het swv maakt afspraken met gemeenten en scholen over het vervolg, financiering, monitoring, evaluatie en borging.</p>	<p>Voortzetting pilot in 2023-2024. Definitieve implementatie in 2024-2025.</p>

7 Programmaliijn 3: Verbinding tussen onderwijs, gemeenten en jeugdhulp

De afgelopen beleidsperiode is er door het samenwerkingsverband en gemeenten (Apeldoorn, Voorst en Epe) hard gewerkt aan het nog dichter bij elkaar brengen van onderwijs en jeugdhulp. Met deze partners delen wij de ambitie om samen te werken aan een kansrijke toekomst voor alle jongeren, door de gemeente Apeldoorn bijvoorbeeld verwoord in hun 'Fundament voor samenwerking'. Er is volop ingezet op preventie, normaliseren, schoolmaatschappelijk werk en het terugdringen van schoolverzuim/thuiszitters. Het bieden van passend en werken aan inclusiever onderwijs kan het onderwijs niet alleen. Dit kan alleen maar lukken samen met gemeenten en haar (zorg)partners, zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin; ***"It takes a whole village to raise a child"***. In dit hoofdstuk beschrijven we waar we de komende jaren samen met gemeenten aan willen (verder)werken om nog betere en passende ondersteuning te bieden voor alle jongeren in onze regio. We doen dit op hoofdlijnen, omdat het beschrijven van de vele initiatieven die lopen in dit ondersteuningsplan de leesbaarheid niet bevordert. Vanuit deze hoofdlijnen willen we met de drie gemeenten een gezamenlijke ontwikkelagenda opstellen voor de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp. Vanuit deze ontwikkelagenda willen we cyclisch en planmatig samenwerken, maar ook de ontwikkelingen (beter dan nu het geval is) volgen om te zien wat de effecten zijn van de verschillende initiatieven. Bij het opstellen van deze ontwikkelagenda kunnen we ook rekening houden met de **lokaal verschillende situaties binnen de drie gemeenten**.

7.1 Het gezamenlijk kader van waaruit we willen werken

Een beweging naar inclusiever onderwijs kan niet alleen door de scholen gerealiseerd worden. Leerlingen ontwikkelen zich tenslotte ook buiten school. Toch komen specifieke ondersteuningsbehoeften vaak aan het licht op school. Om leerlingen binnen het onderwijs kansen te blijven bieden, is soms een intensieve samenwerking met zorg, jeugdhulp of opvoedingsondersteuning nodig. Waar het kan, zoeken we naar mogelijkheden om deze ondersteuning zo dichtbij en regulier (normaal) mogelijk te organiseren, samen met de verantwoordelijke gemeenten en maatschappelijke partners. We werken intensief en integraal samen om meer jongeren op te kunnen vangen in het reguliere onderwijs en het aantal thuiszitters verder terug te dringen. Samen bereiken we meer dan iedere partij afzonderlijk.

In de samenwerking met gemeenten stellen we voor de komende periode een ontwikkelagenda op die geldt voor alle scholen en gemeenten, maar die ook ruimte biedt om individuele maatwerkafspraken te maken. We spreken daarbij het volgende met elkaar af:

Werken aan een gezamenlijke visie op inclusie en normaliseren

Met de gemeenten delen wij de visie dat elke jongere de kans moet hebben, het recht heeft, om zich in een doorgaande lijn schoollijn naar vermogen te kunnen ontwikkelen. We streven naar een inclusievere samenleving, waarin alle jongeren zo thuisnabij mogelijk zowel onderwijs als de noodzakelijke zorg krijgen, ongeacht hun achtergrond en/of beperking. Een van de ambities in de ontwikkelagenda is om te onderzoeken wat inclusiever onderwijs binnen een inclusievere samenleving betekent in onze regionale context. Hierbij is het belangrijk dat er aandacht is voor het normaliseren van wat we nu wellicht te vaak als afwijkend beschouwen, 'medicaliseren', bij onze jongeren.

Versterken interprofessionele samenwerking op en rond de scholen

Interprofessioneel samenwerken op uitvoerend, beleids- en bestuurlijk niveau vraagt om goede relaties, duidelijke afspraken en kennis en vaardigheden. Vanuit verschillende domeinen (onderwijs, welzijn en jeugdhulp) werken we op basis van wederzijds vertrouwen multidisciplinair samen in en rond de school om te voorkomen dat professionals verschillende sporen bewandelen of naast in plaats van met elkaar werken. We willen voorkomen dat we zaken van elkaar over doen of dat ouders en jongeren op meerdere plekken steeds hetzelfde verhaal moeten vertellen.

Binnen alle scholen van het samenwerkingsverband zijn daarom kernteams ingericht. In deze kernteams participeren de schoolondersteuningscoördinator, leerplichtambtenaar, schoolmaatschappelijk werker en/of jeugdhulpverlener en jeugdarts/-verpleegkundige als vaste leden. Ouders en leerlingen zijn hierbij ook aanwezig. De gemeenten zorgen voor participatie van leerplicht (waar nodig casus-specifiek), schoolmaatschappelijk werker en/of jeugdhulp (waar nodig casus-specifiek) en jeugdarts/verpleegkundige; de schoolbesturen zorgen voor de participatie door de schoolondersteuningscoördinator.

De focus ligt op het versterken van het pedagogisch klimaat, normaliseren en de verbinding tussen school, de wijk (vrije tijd) en thuis. Dicht bij de leefwereld van de jongere en zijn/haar ouder(s). De jongeren zijn van 09:00 tot 15:00 uur op school en daarna van 15:00 tot 09:00 uur in de wijk of thuis. Een belangrijk doel voor de komende beleidsperiode is om deze twee leefwerelden (nog) dichter bij elkaar te brengen en tijdig met elkaar signalen te delen en op te pakken. Professionals kunnen door kennis te delen hun aanbod voor jeugdigen versterken en betere resultaten met hen behalen. Om dit te kunnen bereiken is het van belang dat er preventie en jeugdhulp in en rond de school beschikbaar is. Over de inzet van jeugdhulp in en rond de school maken we inhoudelijke en financiële afspraken. We zetten de afspraken en ontwikkelingen over onder andere de inzet van schoolmaatschappelijk werk, preventieve projecten, OJA's en de samenwerking met de CJG's met elkaar voort.

Belemmeringen door overlap in wetgeving wegnemen

Soms is er sprake van een 'grijs gebied': is er sprake van een jeugdhulpvraag of een onderwijsvraag? We (h)erkennen dat in voorkomende gevallen dit onderscheid niet te maken is. De vraag wie er verantwoordelijk is voor (de bekostiging van) de ondersteuning van kinderen werkt soms belemmerend in de samenwerking en bovenal zijn jongeren (en ouders) hier niet bij gebaat. Door dit te (h)erkennen en met elkaar te bespreken zoeken samenwerkingsverband en gemeenten naar passende oplossingen waarvan ouders en jongeren geen hinder mogen ondervinden. Voor casussen die vast (dreigen) te lopen hebben we een wettelijk verplichte doorbraakaanpak ingericht.

18+ leerlingen

Met name voor leerlingen in het vso (cluster 3) komt regelmatig de vraag naar voren wat te doen als zij 18 jaar worden. Veel van deze leerlingen hebben een uitstroombestemming dagbesteding. Op hun 18^e jaar kunnen ze uitstromen naar de dagbesteding, maar er is ook wat te zeggen voor nog twee jaar onderwijs. Samen met gemeenten willen we onderzoeken hoe we in de toekomst omgaan met de leerlingen in deze doelgroep om ook voor deze jongeren tegemoet te komen aan hun ontwikkelrecht.

Leerlingenvervoer

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor passend vervoer voor jongeren die daarvoor volgens de verordening in aanmerking komen. Het samenwerkingsverband en de gemeenten overleggen vroegtijdig met elkaar wanneer het vervoer niet past binnen de verordeningen, maar wel nodig is voor de jongere. Inclusiever onderwijs zou op termijn kunnen leiden tot minder vervoersbewegingen. Het leerlingenvervoer proberen we de komende jaren onderdeel te maken van het integraal arrangeren samen met gemeenten. Gedurende de periode waarin kinderen gebruikmaken van speciaal onderwijs en leerlingenvervoer is het goed om aandacht te hebben voor het trainen van kinderen in zelfstandigheid en zelfredzaamheid en dit ook met de ouders te bespreken.

Schoolmaatschappelijk werk gemeente Apeldoorn (SMW)

De verantwoordelijkheid van de scholen is het zo vroeg mogelijk in beeld brengen en bespreken van veranderingen in gedrag, verzuim en/of resultaten om daarmee de juiste interventies in te zetten. Op basis van deze bevindingen kan worden voorkomen dat er een beroep moet worden gedaan op het SMW of kan SMW juist tijdig worden ingezet. De rol van het samenwerkingsverband in het organiseren van ondersteuning door schoolmaatschappelijk werkers is groter dan voorheen. De organisatie hiervan was voorheen belegd bij de gemeente Apeldoorn, nu ligt die bij het samenwerkingsverband. We werken samen met de aanbieders MEE en Stimenz. Er zijn voor de samenwerking prestatieafspraken gemaakt, om te onderzoeken of herverdeling van de uren op de scholen noodzakelijk is. In de gemeenten Voorst en Epe wordt de subsidie SMW via de gemeenten verstrekt en gemonitord.

Het doel van het SMW is om leerlingen en/of ouders die dat nodig hebben in een zo vroeg mogelijk stadium hulp te bieden of advies te geven, zodat de leerlingen in staat worden gesteld de schoolgang, hun ontwikkeling, op een gezonde en veilige manier succesvol te doorlopen en af te ronden. Hiermee wordt verzuim met het risico op 'thuiszitten' voorkomen of spoedig opgelost. Samengevat werkt het SMW preventief om schooluitval en opschaling naar jeugdzorg buiten de school te voorkomen. De komende beleidsperiode vindt er, op initiatief van het samenwerkingsverband, een brede evaluatie van de inzet van het SMW plaats.

Nieuwkomers

Mede door de oorlog in Oekraïne neemt het aantal nieuwkomers in ons land toe. Naast taalproblematiek is er bij een deel van deze leerlingen ook sprake van extra (specifieke) ondersteuningsbehoeften. De leerlingen kunnen voor het onderwijs onder andere terecht in de ISK-klassen. Met de hogere instroom merken we dat de voorzieningen onder druk komen te staan. ISK-leerlingen vraagt meer dan in voorgaande jaren om strategisch meedenken van het samenwerkingsverband. Gemeenten en scholen zijn en blijven verantwoordelijk. Het samenwerkingsverband denkt strategisch mee; er zijn bij het samenwerkingsverband geen extra middelen voor ISK-leerlingen.

7.2 Samenwerken om schooluitval te voorkomen

De aanpak van schooluitval en thuiszitters blijft ook de komende beleidsperiode veel samenwerking en inzet van alle betrokkenen vragen. Resultaat van deze intensieve samenwerking is dat leerlingen die dreigen uit te vallen vroegtijdig gesignaleerd worden en thuiszitters geregistreerd staan. Er zijn afspraken tussen de gemeenten en het samenwerkingsverband over doorzettingsmacht, vereenvoudiging van de procedures en samenwerking. Om langdurige schooluitval te voorkomen hebben het samenwerkingsverband en de gemeenten de volgende afspraken gemaakt.

Scholen zijn als eerste verantwoordelijk voor het voorkomen van schooluitval

De scholen binnen het samenwerkingsverband zorgen ervoor dat:

- het verzuimprotocol up to date is. Elke school heeft een up to date verzuimprotocol. Er is aandacht voor goede verzuimadministratie. Scholen en afdeling Leerplicht werken nauw samen om verzuim terug te dringen;
- er een eenduidig format ziekteverzuim (signaalverzuim) voor alle scholen is.

Op de website staat een stroomschema met de verantwoordelijkheden rondom schoolverzuim.

Adviseur Passend Onderwijs

Binnen het samenwerkingsverband is de adviseur Passend Onderwijs verantwoordelijk voor de thuiszittersaanpak en sluit in dat kader aan bij Multi Disciplinaire Overleggen (MDO's) over thuiszitters. De regie over deze MDO's ligt bij de afdeling Leerplicht of scholen, het samenwerkingsverband sluit aan. Daarnaast is de adviseur Passend Onderwijs belast met het onderzoeken van een passend aanbod, periodiek overleg met de afdeling Leerplicht, het bijhouden en registreren van thuiszitters en het bespreken van leerlingen die dreigen uit te vallen op de scholen. Binnen het samenwerkingsverband is het een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid om thuiszitters te voorkomen.

Leerplicht en het SWV PO & VO hebben een nauwe samenwerking

In afstemming met SWV PO Apeldoorn is een gezamenlijk 'Werkdocument SWV PO en SWV VO Thuiszitters' opgesteld. Vanuit de inspanningsverplichting die het samenwerkingsverband heeft ten aanzien van thuiszitters zijn er binnen het vo afspraken gemaakt over het vastleggen, monitoren en volgen van (dreigende) thuiszitters. Periodiek is er een contactmoment tussen het samenwerkingsverband en de afdeling Leerplicht om de lijst met thuiszitters door te nemen en acties uit te zetten. Afspraken over de regievoering zijn gemaakt in het thuiszittersprotocol.

Risicovolle verzuimers worden direct besproken in de kernteams vo of in de Commissie voor de Begeleiding in het vso

Er zijn afspraken gemaakt over de vroegtijdige bespreking van risicovolle verzuimers in de kernteams vo of de Commissie voor de Begeleiding.

Verzuim voorkomen met MAZL

Een project dat in Apeldoorn wordt ingezet om (langdurig) verzuim te voorkomen is MAZL. MAZL is een beproefde methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren in het voortgezet onderwijs en het mbo. Schoolmedewerkers, jeugdartsen en leerplichtambtenaren hebben samen aandacht en zorg voor leerlingen met ziekteverzuim, waardoor problematiek vroegtijdig in beeld komt. In onze regio voert het CJG regie over de inzet van MAZL. De komende planperiode willen we het project MAZL in samenspraak met de scholen verder uitbreiden. Daarnaast werken we samen aan het project OJA.

Doorzettingsmacht

Als in het traject met een thuiszittende leerling besloten wordt dat er nieuwe/andere zorg aangevraagd dient te worden, moet er op zeer korte termijn een intake plaatsvinden. De urgentie voor passende zorg is dan evident en moet voorrang krijgen. Mocht de eerste aanbieder een wachtlijst hebben, dan kan onder regie van Leerplicht een gesprek volgen met het CJG om te komen tot versnelling van inzet van zorg of het vinden van een andere aanbieder zonder wachtlijst. Doorzettingsmacht op het zorgplan voor de thuiszittende leerling is bij de gemeenten in ontwikkeling. Doorzettingsmacht op onderwijs is belegd bij de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Samenwerkingsverband wordt altijd betrokken bij afgifte vrijstelling 5 onder a

Soms is het onoverkomelijk dat er toch een vrijstelling voor het volgen van onderwijs komt. Het samenwerkingsverband wordt altijd betrokken door gemeenten voordat een vrijstelling 5 onder a wordt afgegeven. Dit betekent dat het samenwerkingsverband kritisch kijkt en advies geeft over mogelijk passende oplossingen binnen het onderwijs. Ook bij verlenging van de vrijstelling wordt altijd het samenwerkingsverband geraadpleegd. In samenwerking met de gemeenten wordt voortdurend gestreefd naar het terugdringen van het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a.

7.3 Doelstellingen programmalijn 3

Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
Alle scholen werken actief aan het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim of uitval.	<p>Alle scholen gebruiken het uniforme format ziekteverzuim en zorgen voor een complete en actuele verzuimregistratie.</p> <p>Alle scholen hebben een actueel verzuimprotocol.</p> <p>In alle reguliere scholen zijn kernteams actief.</p> <p>Alle scholen nemen aan het eind van deze beleidsperiode deel aan het project MAZL.</p>	<p>100% van de scholen werkt aan het actief terugdringen van verzuim door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ een actueel verzuimprotocol; ■ het werken met kernteams; ■ deelname aan het project MAZL; ■ implementeren van het project LiZ.

	In alle scholen is het project LiZ opgenomen in de werkprocessen rondom zorgleerlingen.	
Alle scholen hebben contact met zorgpartners structureel ingebed in de organisatie van ondersteuning aan hun leerlingen.	Zorgpartners nemen deel aan de kernteamoverleggen.	100% van de scholen
In 2024 is een ontwikkel- en uitvoeringsagenda verbinding onderwijs jeugdhulp opgesteld door het bureau van het swv in samenspraak met scholen en gemeenten.	<p>Er vindt tenminste 6 keer per jaar afstemming plaats met gemeenten en CJG; zowel op ambtelijk/beleids- als op bestuurlijk niveau vindt 3x per jaar een OOGO plaats.</p> <p>In 2025 ligt er een gezamenlijk visie van swv en gemeenten op een inclusieve samenleving.</p> <p>Scholen nemen deel aan pilots van de gemeenten.</p> <p>Samen met gemeenten stellen we een plan van aanpak op voor 18+ leerlingen in het vso.</p>	In 2024 is er ontwikkelagenda opgesteld.
Het schoolmaatschappelijk werk is effectief en efficiënt. Scholen beoordelen de tevredenheid over de werkwijze met een 8,0. Prestatieafspraken met schoolmaatschappelijk werk worden behaald en gecontinueerd.	Monitoring, evaluatie en waar nodig bijstelling, jaarlijks, door bureau swv. Het swv is penvoerder voor de subsidie SMW van de gemeente Apeldoorn.	De prestatieafspraken m.b.t. SMW zijn gerealiseerd. SMW wordt door de scholen met minimaal een 8 beoordeeld.

8 Programmalijn 4: De scholen in ons samenwerkingsverband vormen een sterk netwerk

Het samenwerkingsverband is een netwerkorganisatie. Professionals van allerlei verschillende organisaties zorgen er samen voor dat jongeren in onze regio zich ontwikkelen door hen onderwijs, jeugdhulp, zorg en werk te bieden, samen met de ouders. Eén enkele school, in en met één gemeente of één enkele jeugdhulporganisatie kan dit nooit alleen waarmaken. Daarom stimuleert het samenwerkingsverband het werken aan een duurzaam netwerk van en door scholen, want samen kunnen we meer dan alleen.

Het is de ambitie om deze planperiode de samenwerking met elkaar te intensiveren en expertisedeling te vergroten. We willen een dekkend netwerk bouwen om de professionals op de scholen de juiste expertise aan te reiken. Het is immers een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het onderwijs in onze regio steeds beter te laten aansluiten bij de grote diversiteit aan onderwijsbehoeften van alle jongeren. Alleen samen kunnen we werk maken van inclusiever onderwijs en het terugdringen van kansenongelijkheid. We gaan specifiek aandacht schenken aan de communicatie over de ondersteuningsmogelijkheden en we gaan ervoor zorgen dat de docenten op de werkvloer zich ondersteund en gefaciliteerd voelen.

8.1 Wat gaan we doen?

Versterken van het netwerk van directeuren

Voor het slagen van passend onderwijs en inclusiever onderwijs in de scholen zijn de directeuren van groot belang. De directeuren worden steviger geïntegreerd in de nieuwe governancestructuur. We bespreken in het directeurenberaad de beleidsvoornemens, de uitvoering en voortgang. Dit doen we steeds meer op basis van data (door middel van de monitor van het samenwerkingsverband) en verhalen. Zo leren en ontwikkelen ook directeuren van en met elkaar.

Netwerksamenwerking organiseren

Goede relaties en duidelijke afspraken zijn belangrijke randvoorwaarden voor een sterk netwerk. Daarom faciliteren we als samenwerkingsverband structurele ontmoetingen en overleggen op alle niveaus, waaronder: ondersteuningscoördinatoren, verzuimcoördinatoren, gedragswetenschappers, directeuren en bestuurders. Ook komen er (meer) structurele bijeenkomsten tussen het regulier en speciaal onderwijs. Door ontmoetingen te faciliteren en inhoudelijk te voeden willen we het leren van en met elkaar tussen alle scholen stimuleren.

Het doel van deze ontmoetingen is om relevante ontwikkelingen, kansen en risico's tijdig te bespreken en om van en met elkaar te leren hoe hiermee om te gaan. Deze ontmoetingen worden structureel ingepland, waarbij altijd wordt stilgestaan bij de efficiëntie en effectiviteit van het samenkomen. Vanuit deze gesprekken worden, waar nodig, adviezen gegeven aan professionals uit de praktijk, beleid en aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. Dit proces leidt tot weloverwogen en afgestemde keuzes op alle niveaus, die daadwerkelijk een (positieve) impact hebben in de praktijk.

Gezamenlijke ontwikkelactiviteiten organiseren

We faciliteren planmatig gezamenlijke ontwikkelactiviteiten, waaronder trainingen, lerende netwerken, professionele leergemeenschappen, begeleide zelfevaluaties, praktijkgericht onderzoeken, ontwikkel- en netwerkgroepen. We werken samen met experts om ontwikkeling te versnellen en de kwaliteit van de uitkomst te verhogen. Daarnaast worden in het directeurenberaad en de vergaderingen van de RvT de inhoudelijke ontwikkelingen geagendeerd en besproken.

Van audits naar visitaties

De afgelopen jaren hebben we ervaringen opgedaan met audits en visitaties. De komende beleidsperiode werken we toe naar visitaties op alle scholen, waarbij de leervragen van de scholen centraal komen te staan. Er wordt gewerkt met een vast visitatieteam vanuit de scholen dat werkt volgens een vaste methodiek, gefaciliteerd door het samenwerkingsverband. De wijze van visiteren blijft continu in ontwikkeling om te waarborgen dat de methodiek goed aansluit op de behoeften vanuit de scholen en het samenwerkingsverband.

Innovatie gericht op inclusie

We willen innovatie binnen de scholen stimuleren. Hiervoor maken we jaarlijks een innovatiebudget vrij. We stellen met elkaar vast waar de innovatie aan moet bijdragen en hoe de opbrengsten moeten worden gedeeld binnen het netwerk. De komende jaren zetten we een deel van het budget in voor de ontwikkelingen en onderzoek naar de vormgeving van inclusiever onderwijs.

8.2 Doelstellingen programmalijn 4

Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
De scholen in ons samenwerkingsverband vormen een sterk netwerk.	De positie van ons directeurenberaad is verstevigd.	6 keer per jaar een bijeenkomst en jaarlijks een evaluatie met een tevredenheid >8.
	Kennisdeling is verankerd in ons werk, daarom nemen jaarlijks professionals van elke school deel aan netwerkactiviteiten. Dit monitoren we in ons dashboard.	Monitoring via kwartaalrapportages
	Er wordt door het bureau van het swv een jaarlijkse activiteitenkalender voor professionals opgesteld met het aanbod aan netwerkactiviteiten om kennis te vergroten en te delen.	Jaarlijks
	Schoolbesturen stimuleren en faciliteren medewerkers om actief deel te nemen aan netwerkactiviteiten van het swv.	Continu
	Door middel van innovatieve projecten wordt het handelingsrepertoire vergroot op de scholen. In 2025 is er minimaal één initiatief gestart.	In 2025 is er minimaal één initiatief gestart.
	We hebben visitaties ontwikkeld.	In 2023-2024 is de werkwijze ontwikkeld. In 2027 hebben alle scholen deelgenomen aan een visitatie.

9 Programmalijn 5: Een route naar inclusiever onderwijs

Een route naar inclusiever onderwijs is een programmalijn in ontwikkeling. De komende vijftien jaar wordt in Nederland een route naar inclusief onderwijs ontwikkeld. Ook binnen ons samenwerkingsverband hebben we de ambitie en motivatie om tot inclusiever onderwijs te komen. De komende jaren onderzoeken we met elkaar hoe we aan deze ambitie vorm kunnen geven en zetten we de eerste stappen om ons onderwijs daadwerkelijk inclusiever te maken.

Inclusiever onderwijs⁸

Door inclusiever onderwijs te realiseren volgen meer leerlingen met of zonder ondersteuningsbehoeften samen onderwijs, in vol- of deeltijd. Ieder met zijn of haar eigen talenten, interesses, mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften. Inclusief onderwijs betreft alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs (4 tot en met 20 jaar), maar vraagt in het bijzonder onze aandacht voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Het gaat dan om die leerlingen die door een lichamelijke of verstandelijke beperking en/of psychische klachten veel obstakels in hun ontwikkeling tegenkomen.

Inclusief onderwijs is geen doel op zich, maar een middel om tot een inclusieve samenleving te komen. Binnen de samenleving of op kleinere schaal (gemeenten) draagt een inclusieve maatschappij bij aan een gelijkwaardige participatie in sociale voorzieningen - arbeid, wonen, verkeer, cultuur, zorg en onderwijs - van alle inwoners. Hierin is ook, maar niet alleen, een (belangrijke) rol voor het onderwijs weggelegd. Inclusief onderwijs betekent het anders denken en doen in het onderwijs, dat zich richt op het omarmen dat leerlingen van nature van elkaar verschillen en dat ieder individu op een eigen en unieke wijze aan de samenleving bijdraagt.

Continuüm van vormen

We moeten oppassen dat het gesprek over inclusief onderwijs niet wordt versmald tot een tegenstelling met aan de ene kant het regulier onderwijs en aan de andere kant het speciaal onderwijs. Zo zwart-wit is het immers niet.

Het schema hiernaast kan gezien worden als een continuüm naar inclusiever onderwijs. Ook in ons samenwerkingsverband zijn er al ontwikkelingen die binnen dit continuüm te plaatsen zijn.



Wat verstaan we als samenwerkingsverband onder inclusiever onderwijs?

Het begrip 'meer inclusie' is voor ons op dit moment nog ruim en op velerlei manieren uitlegbaar. Het vraagt om een praktische vertaling naar de praktijk, zodat we beter kunnen definiëren wat het moet opleveren en hoe we dat kunnen toetsen. Dit kost tijd. De komende beleidsperiode onderzoeken we wat 'meer inclusie' inhoudt en wat er concreet voor nodig is. We spreken ook uit waar de mogelijke grenzen liggen. Gezamenlijk met gemeenten en overige ketenpartners gaan we het begrip 'inclusiever onderwijs' binnen een inclusieve samenleving meer inhoud geven, zodat we weten wat dit binnen onze context betekent. Het samenwerkingsverband stelt een ontwikkel-/onderzoeksagenda voor de komende planperiode op.

⁸ Tekst gebaseerd op *special inclusief onderwijs* van Sardes, 2020.

Binnen het samenwerkingsverband zien we de route naar inclusiever onderwijs als een onderwijspraktijk in ontwikkeling. Binnen de ruimte en de grenzen van het huidige systeem van (passend) onderwijs dragen we bij aan de optimale ontwikkeling voor alle jongeren, waarin we proberen de barrières op te ruimen die leerlingen belemmeren bij het leren, het zich ontwikkelen en het mee kunnen doen met leeftijdgenoten. We doen dat door diversiteit en variëteit te realiseren in ons aanbod van ondersteuningsvormen. Hiermee willen we langdurige onderbrekingen en veelvuldige overstappen in de schoolcarrière zoveel mogelijk voorkomen. Een belangrijke voorwaarde is om dit in samenwerking met het primair onderwijs, gemeenten en jeugdhulp te doen.

9.1 Doelstellingen programmaliijn 5

Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
In 2025 hebben we een gedeelde betekenis van het begrip 'inclusief onderwijs'.	Het samenwerkingsverband initieert het onderzoek en activiteiten, kennissessies, inspiratie bijeenkomsten om te komen tot de gedeelde betekenis van het begrip inclusie. Hierbij worden alle stakeholders betrokken	De te nemen stappen op onze route naar inclusiever onderwijs zijn in 2025 vastgelegd.
Ons streven om ons onderwijs te ontwikkelen naar 'inclusiever' is zichtbaar; tenminste twee scholen voeren een innovatief project uit, gericht op 'inclusiever' ondersteuningsaanbod.	Het samenwerkingsverband stelt hiervoor een budget beschikbaar en monitort de effecten.	In de begroting 2024 is hiervoor een budget opgenomen.
	Het samenwerkingsverband onderzoekt subsidiemogelijkheden (via bijvoorbeeld Ferm) om inclusie te bevorderen.	De inventarisatie van de mogelijkheden is eind 2023-2024 gereed.

10 Programmalijn 6: Samenwerking, participatie en communicatie

Het voortgezet onderwijs is een belangrijke fase van vier tot zes jaar in het leven van jongeren. Het is de fase waarin ze zich ontwikkelen tot jong volwassenen. Echter, de ontwikkeling van jongeren begint niet bij het voortgezet onderwijs en stopt ook niet na het voortgezet onderwijs en ook niet na of voor schooltijd. We hechten daarom veel waarde aan het partnerschap met ouders, het primair onderwijs en het vervolgonderwijs.

10.1 Ouders en jongeren worden gehoord en gezien

Ouders zijn gelijkwaardige partners en ervaringsdeskundigen als het gaat om hun kind. Het respectvol zien en horen van ouders en leerlingen is een vanzelfsprekendheid voor onze scholen en het samenwerkingsverband. Ouders worden, samen met hun kind, nauw betrokken bij het opstellen van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Naast de ondersteuningsbehoeften van leerlingen is er aandacht voor de ondersteuningsbehoeften van ouders. Belangrijk in de samenwerking met ouders is dat het onderwijssysteem transparant is. Ouders krijgen inzicht in het schoolondersteuningsprofiel van de scholen en dus in de ondersteuningsmogelijkheden. Of dat nu gaat om ondersteuning binnen de school, buiten de school of in het voortgezet speciaal onderwijs.

Ouder- en jeugdsteunpunt

Om ouders en jongeren de komende jaren nog beter te kunnen informeren richten we een ouder- en jeugdsteunpunt in. Bij dit steunpunt vinden ouders en jongeren goede, begrijpelijke en onafhankelijke informatie over hun rechten, de plichten van de school en het aanbod in de regio. Ze worden voorzien van informatie en ondersteund bij hun vragen over passend onderwijs. Bij het inrichten en onderhouden van het ouder- en jeugdsteunpunt werken we nauw samen met het samenwerkingsverband primair onderwijs en de gemeenten. Op de website kunt u meer informatie vinden.

Als een ouder of jongere het niet eens is met een beslissing van het samenwerkingsverband kunnen ze op de site van het ouder- en jeugdsteunpunt informatie vinden over de mogelijkheden tot bezwaar en beroep, maar ook over hoe het samenwerkingsverband omgaat met privacygevoelige gegevens.

10.2 Samenwerking met het primair onderwijs

Beleidsafstemming met het primair onderwijs vindt vooral plaats in overleg met de directeur-bestuurder van het SWV PO, strategisch overleg met de gemeente Apeldoorn en het CJG, in afstemming met leerplicht, met stuurgroep de Klik (voor de overgang po-vo) in de doorgaande lijn van po naar vo en op casuïstiekniveau in het MDO van het po en het loket samenwerkingsverband vo.

Het SWV PO is verantwoordelijk voor de afname van intelligentieonderzoeken voor leerlingen in de groepen 8 en incidenteel in de groepen 7 van het basisonderwijs die in aanmerking komen voor praktijkonderwijs. De communicatie hierover verloopt via de Klik.

Er zal blijvend aandacht moeten zijn voor de doorgaande lijn van po en vo op het gebied van leerlingen die extra ondersteuning in het po ontvangen en een start in het reguliere vo gaan maken.

Wat realiseren we de komende 4 jaar?

- Warme overdracht van leerlingen met extra ondersteuning (EO+) vanuit het basisonderwijs naar het vo en het ontwikkelen van een gezamenlijke doorgaande aanpak.
- Thuiszittersprotocol vaststellen en implementeren samen met het SWV PO, Leerplicht en het CJG voor leerlingen met een onderwijszorgarrangement.
- Deelname aan het coördinatieteam van de Klik, dat gaat doorontwikkelen naar een Klik versie 0.2.

- Monitoring van data rondom leerlingen die doorstromen, bespreking in de Brede adviesgroep en instroom en doorstroom in het vo en vso vanuit sbo en so.
- Samenwerking op beleidsmatige onderwerpen, zoals dekkend onderwijsaanbod en onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.

10.3 Uitstroom naar een vervolgopleiding

Een belangrijk doel van samenwerking binnen de regio is de aansluiting van vmbo op mbo en de ontwikkeling van doorlopende ondersteuning en leerlijnen vmbo-mbo-hbo. Het samenwerkingsverband bevordert initiatieven die gericht zijn op een verbeterde aansluiting van vmbo-mbo op de regionale arbeidsmarkt.

Met het mbo zijn concrete afspraken gemaakt over welke informatie meegaat met leerlingen met een ondersteuningsvraag. Aanvullende afspraken zijn gemaakt voor leerlingen die zonder diploma de overstap maken en voor leerlingen die vanuit het ISK en het vso de overstap maken. Deze afspraken worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangescherpt.

10.4 Aansluiting op arbeidsmarkt

Het primaire doel is de leerlingen zodanig onderwijs te bieden dat zij hun schoolloopbaan met een diploma of startkwalificatie kunnen afsluiten. Sommige leerlingen zullen dit doel niet kunnen halen. Scholen bereiden hen voor op een arbeidsplaats in de regio. In de voorliggende jaren ging het hierbij voornamelijk om leerlingen in het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Voor hen zijn er arbeidsmarktgerichte routes inclusief begeleiding bij de overgang van school naar werk.

Zo wordt bijgedragen aan het realiseren van de beoogde maatschappelijke effecten, zoals:

- (meer) jongeren behalen een startkwalificatie;
- (meer) jongeren verwerven duurzaam een inkomen uit arbeid;
- (meer) jongeren participeren actief in de samenleving.

Het samenwerkingsverband participeert hiertoe in diverse regionale overleggen.

10.5 Communicatie

Een goede verbinding en samenwerking kan alleen bestaan als er sprake is van heldere communicatie. We houden ouders en professionals graag op de hoogte van ontwikkelingen over passend onderwijs en onze thema's. Onze informatie moet dan ook duidelijk zijn. De website van het samenwerkingsverband wordt ons meest complete medium: alle informatie over onze visie, ons beleid, de activiteiten, procedures en de verantwoording hiervan is er straks op te vinden. Ook het ouder- en jeugdsteunpunt koppelen we aan onze website. We herzien de website op basis van het nieuwe Ondersteuningsplan 2023-2027. In het schooljaar 2023-2024 kunnen bezoekers alle aangepaste en aanvullende informatie uit het ondersteuningsplan op onze hernieuwde website vinden. Ook brengen we per kwartaal een nieuwsbrief uit.

Daarnaast geloven we in de kracht van persoonlijk contact en ontmoeting; we vinden het belangrijk met elkaar in gesprek te gaan, elkaar te betrekken bij besluiten en samen af te stemmen. We stellen een communicatieplan op om ervoor te zorgen dat we deze planperiode proactief alle partners in ons netwerk informeren en betrekken bij ons werk. Daarin staan we ervoor open van elkaar te leren.

10.6 Doelstellingen programmalijn 6

Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
Scholen en hun professionals zijn goed geïnformeerd over dat wat het bieden van passend onderwijs van hen vraagt. We informeren en betrekken onze besturen, scholen, ouders en netwerkpartners.	Op een vernieuwde website is alle informatie goed en duidelijk vindbaar en leesbaar.	In 2023-2024 is de nieuwe website gereed.
	Per kwartaal een nieuwsbrief.	Vanaf 2023-2024 verschijnt elk kwartaal een nieuwsbrief.
	We stellen een communicatieplan op en implementeren dit.	In 2023-2024 is het communicatieplan gereed.
Binnen het swv functioneert een oudersteunpunt op de onderdelen informeren, ondersteunen en signaleren.	Steunpunt gereed voor informeren en ondersteunen.	Najaar 2023 is het steunpunt operationeel.
	Steunpunt gereed voor signaleren.	Najaar 2024 is het steunpunt gereed voor signaleren.
We zetten de samenwerking op beleidsniveau met het samenwerkingsverband primair onderwijs voort en daar waar nodig versterken we het.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Warme overdracht van leerlingen met extra ondersteuning (EO+) vanuit het basisonderwijs naar het vo en het ontwikkelen van een gezamenlijke doorgaande aanpak. ■ Thuiszittersprotocol vaststellen en implementeren samen met het SWV PO, leerplicht en het CJG voor leerlingen met een onderwijszorgarrangement. ■ Deelname aan het coördinatieteam van de Klik, dat gaat doorontwikkelen naar een Klik versie 0.2. ■ Monitoring van data rondom leerlingen die doorstromen, bespreking in de Brede adviesgroep en instroom en doorstroom in het vo en vso vanuit sbo en so. ■ Samenwerking op beleidsmatige onderwerpen, zoals dekkend onderwijsaanbod en onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen. 	Hele beleidsperiode van het ondersteuningsplan.
We verstevigen onze relaties met het mbo.	We zetten actief in op een betere verbinding met het mbo. Zowel beleidsmatig als inhoudelijke betrokkenheid bij de doorstroom van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte vanuit het v(s)o.	Vanaf najaar 2023. Verantwoording over de doorstroom naar het mbo via kwartaalrapportages.
Ouders en jongeren worden gehoord en gezien.	Scholen betrekken ouders en jongeren bij de ondersteuningsroute.	100% van de scholen betreft ouders en jongeren bij de ondersteuningsroute.

11 Programmalijn 7: De kwaliteit en financiën zijn op orde

Als samenwerkingsverband willen we graag ons werk goed doen en zicht hebben op hoe goed we ons werk doen. We hebben in dit ondersteuningsplan doelen opgesteld, waar we cyclisch en planmatig aan werken in de komende plan periode. Om zicht te hebben en houden op de kwaliteit van onze ondersteuning brengen we kwantitatieve en kwalitatieve gegevens in kaart. We duiden en analyseren deze gegevens met de verschillende geledingen binnen ons samenwerkingsverband, om zo tijdig te kunnen bijsturen of te kunnen vieren wat we al bereikt hebben.

11.1 Kwaliteitsbeleid

Het samenwerkingsverband heeft een notitie kwaliteitsbeleid opgesteld (zie website). Hierin worden het kwaliteitsbeleid, de kwaliteitsactiviteiten en rollen in samenhang met elkaar omschreven. Het kwaliteitsbeleidsplan van het samenwerkingsverband is te vinden op onze website. Het samenwerkingsverband stelt zich tot doel om minimaal een voldoende te scoren op de standaarden BKA2 (Uitvoering en kwaliteitscultuur) BKA3 (Evaluatie, verantwoording en dialoog) uit het toezichtskader van de onderwijsinspectie.

De volgende uitgangspunten zijn richtinggevend voor de systematiek van kwaliteitsbeleid en verantwoording binnen het samenwerkingsverband:

Uitgangspunt	Omschrijving
Ons kwaliteitsbeleid ondersteunt bij het realiseren van een passende plek voor iedere leerling.	In ons kwaliteitsbeleid is de 'bedoeling' te allen tijde te herleiden uit de gemaakte keuzes. De bedoeling: ieder kind een bij hem of haar passende plek.
Geen verhaal zonder data, geen data zonder verhaal.	In het samenwerkingsverband worden (zowel kwantitatieve als kwalitatieve) gegevens verzameld. Deze vormen de bedding voor 'verhalen': een beschrijving van wat er gebeurt in het samenwerkingsverband. ⁹ Deze verhalen vormen vervolgens de basis bij het (her)formuleren van doelstellingen voor het OP. Andersom geldt: we verzamelen geen data 'omwille van de data'. Er moet een inhoudelijke reden zijn (lees: signalen) om bepaalde gegevens in beeld te brengen. Kortom, de verzamelde data (met verhaal erachter) moeten leiden tot een kwalitatieve verbetering.
We monitoren kengetallen actief.	Los van het 'verhaal' worden basale cijfers actief gemonitord. Denk hierbij aan deelnamepercentages, verwijzingen en thuiszitters.
We formuleren kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen en zien hier op toe.	Door het samenwerkingsverband worden in de jaarplannen kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen geformuleerd inclusief streefwaardes. Het bestuur en de directeur-bestuurder zien toe op en voeren de dialoog over de voortgang van de doelstellingen en signalen. Dit doen we middels de kwartaalrapportages. Indien noodzakelijk, kunnen op deze manier de doelstellingen tijdig worden bijgesteld.
Tegenover het ontvangen van middelen staat verantwoording over de kwaliteit van de ingezette middelen (lees: financiële middelen van samenwerkingsverband naar scholen).	We willen als (scholen van het) samenwerkingsverband inzichtelijk maken wat er gebeurt met de ondersteuningsmiddelen. De scholen geven inzicht in de besteding van de middelen. We maken hierbij gebruik van een combinatie van zogenaamde 'hard controls' (cijfers) en 'soft controls' (signalen, uitwisseling, gesprek). We willen ernaar toewerken dat we ook inzicht krijgen in het effect van de inzet van de middelen (doelmatigheid).
We zijn een lerende organisatie, we leren van en met elkaar.	Het samenwerkingsverband en de scholen worden sterker door van en met elkaar te leren. Daarbij wordt leren gezien als een constante in de kwaliteitsverbetering. Er wordt door onder andere visitaties, monitoring en verslaglegging informatie opgehaald. Op basis van deze informatie wordt op alle niveaus een actieve dialoog gevoerd met als doel om van elkaar te leren en de kwaliteit van passend onderwijs te verbeteren.
Het samenwerkingsverband voldoet (minimaal) aan het onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs	Het extern toezicht van de inspectie hanteert een eigen waarderingskader voor samenwerkingsverbanden. Het samenwerkingsverband scoort minimaal een voldoende op alle standaarden.

⁹ Bij een beschrijving van wat er gebeurt in het samenwerkingsverband kunt u denken aan een beschrijving van hoe de deelnamepercentages van het vso zich ontwikkelen.

Jaarplan & rapportage voortgang

Ieder (school)jaar maken we een jaarplan. Daarin nemen we op welke concrete doelen en activiteiten in dat jaar aan de orde komen, hoe we dit monitoren en evalueren. De activiteiten uit het jaarplan zijn gekoppeld aan de programmalijnen uit dit ondersteuningsplan en aan een jaarbegroting. Via vier managementrapportages per jaar volgen we de voortgang, zowel via kengetallen, inhoudelijk en financieel. In het bestuursverslag met jaarrekening leggen we inhoudelijk en financieel verantwoording af over het voorgaande boekjaar. Dit delen we op onze website.

11.2 Privacy en AVG

Ouders zijn gelijkwaardige partners; zij hebben inzage in alles wat met hun kind te maken heeft. Scholen vragen hen altijd toestemming voor het delen van informatie met derden. Dit geldt ook voor de bespreking van een leerling in het samenwerkingsverband voor de aanvraag van een TLV. Het samenwerkingsverband gaat zorgvuldig om met de persoonsgegevens die we van scholen ontvangen bij de aanvraag van een TLV (het privacyreglement van het samenwerkingsverband is te vinden op onze website).

Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie. Het samenwerkingsverband voldoet aan de privacywetgeving. Het samenwerkingsverband beschikt over een functionaris gegevensbescherming (FG).

11.3 Financiën

In deze paragraaf gaan we in op de baten en lasten van het samenwerkingsverband en de financiële risico's voor de komende beleidsperiode.

11.3.1 Baten van het SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband ontvangt baten van drie partijen:

- het ministerie van Onderwijs Cultuur & Wetenschap (OCW);
- de gemeente en
- de schoolbesturen.

De baten die van OCW worden ontvangen, zijn te beschouwen als een lumpsum. Weliswaar wordt in de bekostiging onderscheid gemaakt tussen bekostiging voor lichte en zware ondersteuning, maar dat zegt niets over de activiteiten waaraan de gelden besteed mogen worden.

Naast de structurele baten lichte en zware ondersteuning, ontvangt het samenwerkingsverband in 2023 ook de subsidie WEL in ontwikkeling. Daarnaast ontvangt het samenwerkingsverband subsidies van de gemeente Apeldoorn voor schoolmaatschappelijk werk.

Tenslotte ontvangt het samenwerkingsverband van de schoolbesturen jaarlijks baten als vergoeding voor deelname van leerlingen aan de bovenschoolse schakelvoorziening.

De baten voor lichte en zware ondersteuning zijn gebaseerd op bedragen per leerling. Voor lichte ondersteuning is dit (in 2023) een algemeen bedrag van € 109,33 per leerling en daarnaast zijn er baten voor lwoo en PrO. De baten voor lwoo en PrO worden vastgesteld op basis van het deelnamepercentage per 1 oktober 2012 (respectievelijk 16,24 procent en 2,96 procent) en een actueel tarief (2022-2023) van € 5.187,62. Voor zware ondersteuning is (in 2023) het een bedrag van € 756,42 per leerling.

De komende jaren zal de bekostiging van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs vo voor lwoo en PrO veranderen. De minister heeft op 18 november 2022 de plannen hiervoor bekend gemaakt. Het samenwerkingsverband zal er naar verwachting zeer fors in inkomsten op achteruit gaan. Hierdoor zullen de budgetten voor het beleid van het samenwerkingsverband onder druk komen te staan.

Tabel 1: Baten begroting samenwerkingsverband 2023

Baten	2023
Lichte ondersteuning algemeen	€ 1.265.659
Lichte ondersteuning lwoo	€ 9.755.353
Lichte ondersteuning PrO	€ 1.776.941
Zware ondersteuning	€ 8.756.696
Lumpsum rijksbijdragen	€ 21.554.649
Geormerkte subsidies en bijdragen*	€ 525.009
Totale baten	€ 22.079.658

*Naast de rijksbijdragen zijn voor 2023 de volgende geormerkte subsidies en bijdragen begroot:

- Bijdragen van de scholen in verband met plaatsing leerlingen op de Schakelvoorziening € 30.000
- Subsidie Schoolmaatschappelijk werk gemeente Apeldoorn (structureel) € 392.995
- Subsidie Schoolmaatschappelijk werk gemeente Apeldoorn (incidenteel) € 43.500
- Subsidie WEL in Ontwikkeling € 8.514
- Daarnaast is een bedrag opgenomen vanuit niet bestede middelen uit de in eerdere jaren ontvangen HB subsidie € 50.000
- Totaal € 525.009

11.3.2 Lasten van het SAMENWERKINGSVERBAND

De lasten van het samenwerkingsverband bestaan uit de kosten voor verplichte afdrachten en de kosten voor het 'eigen' beleid van het samenwerkingsverband.

Kosten: verplichte afdrachten op basis van de teldata voor lwoo, PrO en vso

Als eerste heeft het samenwerkingsverband te maken met een aantal verplichte afdrachten, namelijk aan het lwoo, PrO en het vso. De afdrachten voor het lwoo en het PrO vinden plaats op kalenderjaarbasis op basis van de meest recente teldatum, 1 oktober. De afdracht per leerling lwoo en PrO in 2023 bedraagt € 5.187,62. De afdrachten voor het vso vinden eveneens plaats op kalenderjaarbasis, maar dan op basis van de meest recente teldatum in het primair onderwijs, 1 februari. De afdracht per leerling vso in 2023 is afhankelijk van de TLV- categorie: laag € 13.131, midden € 22.919 en hoog € 28.314. De bedragen voor de afdrachten worden jaarlijks door het ministerie aangepast.

Bijzondere situatie voor dit samenwerkingsverband

Binnen het samenwerkingsverband was er in de afgelopen jaren een bijzondere situatie met betrekking tot de financiering van het vso. Het deelnamepercentage vso is namelijk hoog. De totale kosten van het vso lagen hoger dan de totale inkomsten zware ondersteuning die het samenwerkingsverband ontving. Het deel dat het samenwerkingsverband niet kon betalen, omdat de middelen zware ondersteuning uitgeput waren, werd door DUO gekort bij alle schoolbesturen en door DUO aan het vso betaald. Deze situatie is nog onverminderd aan de orde voor de reguliere vo-besturen.

Kosten: voor beleid samenwerkingsverband

Het beleid van het samenwerkingsverband, zoals dat geformuleerd is in dit ondersteuningsplan, wordt vertaald naar programmatische activiteiten. Binnen deze programma's wordt ongeveer 5,5 miljoen uitgegeven, waaronder de middelen die de scholen ontvangen voor de versterking van de basis en extra ondersteuning. Zie hieronder tabel 2.

Tabel 2: Baten en lasten begroting samenwerkingsverband 2023

Baten	Ongeveer 22 miljoen
Rijksbijdragen	
Geoordeelde subsidies en bijdragen	
Lasten-verplichte afdrachten	Ongeveer 16,5 miljoen
Verplichte afdrachten lwoo	
Verplichte afdrachten pro	
Verplichte afdrachten vso	
Kosten eigen beleid samenwerkingsverband	Ongeveer 5,5 miljoen (netto budget)
Management en organisatie	
Vo loket passend onderwijs	
Research en development	
Bovenschoolse schakelvoorziening	
Versterking basis- en extra ondersteuning	
Vangnetbepaling tussentijdse groei vso	
Resultaat	Nihil

De verplichte afdrachten en kosten eigen beleid samenwerkingsverband zijn communicerende vaten

De twee blokken verplichte afdrachten en kosten eigen beleid samenwerkingsverband zijn communicerende vaten. Uit de baten dienen allereerst de wettelijk verplichte afdrachten aan lwoo, PrO en vso bekostigd te worden. Wat resteert (netto budget) is beschikbaar voor het eigen beleid van het samenwerkingsverband, waarbij het bedrag voor de scholen voor versterking basis- en extra ondersteuning in financieel opzicht als sluitpost fungeert.

Op dit moment gaan de rijksbijdragen die het samenwerkingsverband ontvangt onder de noemer 'zware ondersteuning' volledig op aan de vso-afdracht. De rijksbijdragen die het samenwerkingsverband ontvangt onder de noemer lichte ondersteuning worden voor 62 procent besteed via de verplichte afdrachten aan lwoo en PrO. 38 procent van dit budget (€ 5,5 miljoen) staat ter vrije besteding aan het samenwerkingsverband en wordt ingezet voor het beleid van het samenwerkingsverband.

In bijlage 4 is de meerjarenbegroting opgenomen. Deze meerjarenbegroting wordt jaarlijks aangepast op basis van de actuele leerlingenaantallen.

11.4 Het samenwerkingsverband krijgt de komende jaren te maken met een aantal financiële risico's

Het samenwerkingsverband krijgt de komende jaren te maken met een aantal financiële risico's:

■ De baten zullen dalen

De baten zullen de komende jaren dalen als gevolg van de daling van het totaal aantal leerlingen in de regio. Feitelijk is dit geen risico, maar een gegeven dat gemanaged moet worden. Daarnaast kunnen de additionele baten dalen, bijvoorbeeld de gemeentelijke subsidies. Als dat gebeurt, moeten de activiteiten die met deze subsidie gefinancierd worden, worden beëindigd of er moet besloten worden op andere activiteiten te bezuinigen.

■ Het netto budget van het samenwerkingsverband is beperkt en staat onder druk

De rijksbijdragen die het samenwerkingsverband ontvangt onder de noemer 'zware ondersteuning' gaan volledig op aan de vso afdracht. Hierbij moet bedacht worden dat dit budget ook bedoeld is voor het bieden van vormen van ondersteuning die tot 2014 geboden werden via de 'rugzakken' (schooldeel en deel ambulante begeleiding). Maar deze ruimte heeft het samenwerkingsverband dus niet.

De rijksbijdragen die het samenwerkingsverband ontvangt onder de noemer lichte ondersteuning worden voor 62 procent besteed via de verplichte afdrachten aan lwoo en PrO. 38 procent van dit budget (ongeveer € 5,5 miljoen in 2023) staat ter vrije besteding aan het samenwerkingsverband. Vanuit de lichte ondersteuning is er dus wel netto-budget beschikbaar. Maar dit kan veranderen, zie risico 3.

■ **De bekostiging lichte ondersteuning wijzigt vanaf 2026**

Sinds 2014 ligt het budget lichte ondersteuning in dit samenwerkingsverband veel hoger dan dat van veel andere samenwerkingsverbanden. Dit vloeit voort uit het feit dat de deelbudgetten lwoo en PrO van het budget lichte ondersteuning via een tijdelijke regeling gebaseerd zijn op de deelnamepercentages lwoo en PrO op 1 oktober 2012. Ons deelnamepercentage lwoo lag destijds ver boven gemiddeld.

In november 2022 heeft de minister bekend gemaakt welke definitieve regeling hij door wil voeren. De verwachting is dat het budget voor lwoo en PrO dan op termijn veel lager uit zal vallen en misschien wel rond de € 7 à € 8 miljoen uit kan komen (in 2023 zo'n € 11 miljoen). De nieuwe regeling gaat waarschijnlijk per 1 januari 2026 in en kent een overgangsfase tot en met 2031. Het betekent dat op termijn de middelen die ingezet worden voor het beleid van het samenwerkingsverband minder zullen zijn. Feitelijk beschikt het samenwerkingsverband dan, afgezien van gemeentelijke subsidies, vrijwel niet over middelen beschikt om haar beleid te financieren. Tenzij dalende aantallen leerlingen in het lwoo, PrO en vso tot ruimte in de begroting leiden.

■ **Het samenwerkingsverband heeft geen buffers om financiële tegenvallers op te vangen**

Uit de huidige coöperatieve structuur van het samenwerkingsverband vloeit voort dat er geen weerstandsvermogen beschikbaar is om tegenvallers op te vangen. Dit betekent dat tegenvallers altijd onmiddellijk leiden tot een correctie in het bedrag dat de schoolbesturen ontvangen voor de versterking van de basis- en extra ondersteuning.

Door in te zetten op de maatregelen die zijn benoemd in dit ondersteuningsplan hopen we het aantal leerlingen dat is aangewezen op speciale voorzieningen te verkleinen, waardoor er meer middelen overblijven voor het eigen beleid van het samenwerkingsverband, waaronder de middelen voor het versterken van de basis- en extra ondersteuning.

11.5 Risico's voor de deelnemende schoolbesturen

Alle bovengenoemde risico's raken de schoolbesturen. De schoolbesturen doen er dus goed aan de (meerjaren)begroting van het samenwerkingsverband in hun risicoanalyse op te nemen.

- Risico 1: dalende baten kunnen leiden tot dalende budgetten voor de schoolbesturen.
- Risico 2: zodra de kosten van het vso meer dan 100 procent bedragen van het budget zware ondersteuning van het samenwerkingsverband, wordt het meerdere gekort op de lumpsum van de schoolbesturen voor regulier vo. De afgelopen jaren lag dit percentage boven de 100 procent. Het deel boven de 100 procent werd door DUO gekort op de lumpsum van de schoolbesturen. Indien de leerlingenaantallen vso niet dalen, zal er opnieuw gekort worden op de lumpsum van de deelnemende schoolbesturen voor regulier vo.

11.6 Planning en controlcyclus

Het samenwerkingsverband werkt met een duidelijke en inzichtelijke planning en controlcyclus. De (meerjaren)begroting, financiële kwartaalrapportages en het jaarverslag bieden hiervoor de basis. De uitdaging is om (financiële) verantwoording door scholen en het samenwerkingsverband de komende periode nog beter te verbinden. Scholen verantwoorden de ontvangen middelen van het samenwerkingsverband op basis van doel- en rechtmatigheid.

Auditcommissie

De RvT heeft als toezichthouder een auditcommissie ingesteld die als adviseur van de toezichthouder optreedt met betrekking tot de (meerjaren)begroting, tussentijdse rapportages en het jaarverslag. De commissie is tevens sparringpartner voor de directeur-bestuurder als het gaat om exploitatie en financieel beleid.

11.7 Vangnetbepaling groei vso

Gelet op artikel 18, lid g uit de WPO (of artikel 17, lid h uit de WVO) wordt door ons samenwerkingsverband op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad samenwerkingsverbanden vo. Deze vangnetbekostiging is er voor de scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari tot en met 1 juni. De toepassing van de vangnetbepaling staat beschreven in bijlage 5.

11.8 Doelstellingen programmaliijn 7

Doelstellingen	Activiteiten	Indicator/jaartal
Het samenwerkingsverband scoort minimaal een voldoende op de standaarden van het waarderingskader van de onderwijsinspectie voor samenwerkingsverbanden.	Het samenwerkingsverband heeft het kwaliteitsbeleidsplan vastgesteld en geïmplementeerd.	In 2023-2024 is het kwaliteitsbeleidsplan gereed.
	De kwaliteit is in beeld via de monitor van het samenwerkingsverband, wordt geanalyseerd en verantwoord via kwartaalrapportages, spiegelgesprekken, bestuursgesprekken en collegiale audits/visitaties. Deze worden besproken in de RvT, directeurenberaad en OPR.	Per kwartaal en per jaar wordt de monitor opgesteld en in meerdere gremia besproken.
	De directeur-bestuurder en de toezichthouder hebben overleg met de OPR.	Directeur-bestuurder spreekt 4 keer per jaar en de RvT 2 keer per jaar met de OPR.
Inspanningen die erop gericht zijn dat de deelname aan vso, lwoo en PrO daalt de komende beleidsperiode.	Het samenwerkingsverband geeft niet meer middelen uit dan er binnenkomen. De kosten voor de verplichte afdrachten lwoo, PrO en vso zijn niet hoger dan de te ontvangen rijksbijdragen. Binnen het directeurenberaad zullen de gevolgen van de bekostiging worden besproken. Het samenwerkingsverband heeft geen reserves.	Bovengrenzen leerlingenaantallen: <ul style="list-style-type: none"> ■ lwoo: percentage niet hoger dan 1-10-2022 ■ PrO: 350 leerlingen ■ vso: deelnamepercentage niet hoger dan op 1-10-2021. (zie feitenboek bijlage 6) Elk directeurenberaad aandacht voor gevolgen bekostiging.
Het samenwerkingsverband heeft zicht op de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.	Schoolbesturen verantwoorden de ontvangen middelen aan het samenwerkingsverband.	Jaarlijks voor 1 april verantwoorden de scholen de inzet van de middelen lichte ondersteuning aan het samenwerkingsverband.
	Het samenwerkingsverband verantwoordt de ontvangen middelen in de kwartaalrapportages en het jaarverslag en maakt deze openbaar.	Per kwartaal en jaarlijks via jaarverslag verantwoordt het samenwerkingsverband de inzet van de middelen.

12 Bijlage 1: Vastgesteld niveau van basisondersteuning

Vastgesteld niveau van basisondersteuning regulier en vso december 2020

1) Aanpassing van de onderwijssituatie

1.1 Samenwerkingsrelatie met de leerling	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school ziet de mentor zijn mentorleerlingen meerdere keren per week in de les	✓	✓	✓	✓
Op onze school bouwt de mentor een vertrouwensband op met de leerling	✓	✓	✓	✓
De leerling heeft een vast aanspreekpunt binnen de school, waar hij dagelijks op terug kan vallen	✓	✓	✓	✓
Op onze school voert de mentor individuele gesprekken met de leerling	✓	✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling indien nodig wekelijks doelgerichte gesprekken voeren op school over de doelen uit het OPP		✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling indien nodig wekelijks gesprekken voeren met een medewerker uit het ondersteuningsteam	✓	✓	✓	✓
Op onze school worden de leerlingen, indien mogelijk, betrokken bij het opstellen van hun (leer)doelen in het OPP	✓	✓	✓	✓

1.2 Pedagogisch klimaat	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is een positief schoolklimaat voor de leerlingen: er gelden positief geformuleerde gedragsregels de leerling ontvangt feedback op concreet waarneembaar gedrag positief gedrag van de leerling wordt benoemd en gestimuleerd door alle medewerkers leerlingen worden door alle medewerkers direct aangesproken op hun (ongewenste) gedrag op school docenten kennen hun leerlingen bij naam waarin gezamenlijke afspraken zijn gemaakt over de aanpak van gedrag in de klas en in vrije situaties op school staan dat periodiek getoetst wordt	✓	✓	✓	✓
Alle medewerkers van onze school geven signalen over leerlingen door aan de mentor van de leerling	✓	✓	✓	✓
Specifieke ondersteuningsbehoeften met bijbehorende handelingsadviezen van de leerlingen (met en zonder OPP) zijn bekend bij de betrokken docenten	✓	✓	✓	✓

1.2 Pedagogisch klimaat (vervolg)	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Alle medewerkers van onze school geven zorgwekkende signalen over een leerling door aan de ondersteuningscoördinator/intern begeleider	✓	✓	✓	✓
Onze school handelt actief conform een pestprotocol	✓	✓	✓	✓
Binnen onze school is een gedragscode opgesteld waarin vastgelegd is hoe we met elkaar om horen gaan	✓	✓	✓	✓
Een docent kan naast de gezamenlijke gedragsafspraken, maatwerk bieden voor individuele leerlingen	✓	✓	✓	✓
Op onze school vindt minstens twee keer per jaar leerling-/groepsbespreking plaats (buiten de rapportvergadering om)	✓	✓	✓	✓

Op onze school is er (les)aanbod voor leerlingen met problemen op het gebied van sociale vaardigheden	✓	✓	✓	✓
Binnen het onderwijsprogramma van onze school is er aandacht voor algemene dagelijkse vaardigheden		✓	✓	✓
Binnen het onderwijsprogramma van onze school is aandacht voor het ontwikkelen van vaardigheden die de leerling nodig heeft in wonen, werken, vrije tijd en burgerschap		✓	✓	✓
Op onze school is altijd toezicht in de klas, tijdens de pauze en overige vrije momenten		✓	✓	✓
Op onze school worden individuele afspraken gemaakt over de invulling van pauzes en vrije momenten als dit nodig is		✓	✓	✓
Op onze school kan de leerling ondersteuning krijgen om faalangst te verminderen of onder controle te krijgen	✓	✓	✓	✓
Indien afgesproken is er voor de leerling tijdelijk de mogelijkheid om de dag voor- en na te bespreken	✓	✓	✓	✓

1.3 Controle van de schoolgang	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Onze school handelt actief conform een verzuimprotocol	✓	✓	✓	✓
Het verzuimprotocol wordt jaarlijks geëvalueerd met de leerplichtambtenaar	✓	✓	✓	✓
Absenties worden elk lesuur geregistreerd in het leerlingvolgsysteem (LVS)	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de absentieregistratie met regelmaat gecontroleerd op zorgwekkend/signaalverzuim	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt bij afwezigheid van een leerling dezelfde dag met de ouders/verzorgers gebeld	✓	✓	✓	✓
Onze school signaleert zorgwekkend ziekteverzuim en treedt in gesprek met ouders/verzorgers wanneer dit voorkomt	✓	✓	✓	✓
De leerling wordt, moet toestemming van ouders/verzorgers, besproken in het kernteam/CVB zodra er sprake is van zorgwekkend ziekteverzuim	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld bij vermoedens van ongeoorloofd verzuim	✓	✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling onderwijstijdverkorting/aangepast lesrooster krijgen indien nodig (en verantwoord kan worden naar de inspectie)	✓	✓	✓	✓

2) Aanpassing leersituatie

2.1 Didactisch-klimaat	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
De lessen op onze school hebben een vaste, voor de leerling inzichtelijke structuur	✓	✓	✓	✓
Op onze school ontvangen de leerlingen les in studievaardigheden	✓	✓		✓
Op onze school wordt begeleiding/begeleidingsprogramma's geboden op het gebied van zelfredzaamheid en zelfstandigheidsbevordering		✓	✓	✓
Leerlingen worden gecoacht op het gebied van werknemersvaardigheden wanneer zij stage lopen		✓	✓	✓

2.2 Ondersteuning bij huiswerk (afhankelijk van de uitstroombestemming)	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school kan de leerling dagelijks agendacontrole ontvangen		✓		✓
Op onze school kan de leerling wekelijks ondersteuning krijgen bij het gebruik van de agenda	✓	✓		✓
Op onze school kan de leerling wekelijks ondersteuning krijgen bij het plannen van het huiswerk	✓	✓		✓
Op onze school kan de mentor, indien afgesproken, contact met ouders onderhouden over het huiswerk	✓	✓		✓
De leerlingen kunnen hun huiswerk maken op school	✓	✓		✓
Op onze school is de opbouw en onderwerp van de les voor de leerling zichtbaar (op het bord)	✓	✓		✓
Indien er sprake is van huiswerk (afhankelijk van uitstroombestemming) wordt het huiswerk elke les genoteerd op het bord	✓	✓		✓
Indien er sprake is van huiswerk (afhankelijk van uitstroombestemming) heeft elke docent aandacht voor het gemaakte en geleerde huiswerk van de leerling	✓	✓		✓
Indien er sprake is van huiswerk (afhankelijk van uitstroombestemming) is het opgegeven huiswerk inzichtelijk voor ouders	✓	✓		✓

3) Aanpassingen lesmaterialen/lesinstructie

3.1 Instructie	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is er mogelijk tot verlengde instructie binnen de les	✓	✓	✓	✓
Op onze school is er de mogelijkheid tot herhaalde instructie	✓	✓	✓	✓
Op onze school kunnen instructies visueel ondersteund worden	✓	✓	✓	✓
3.2 Leerachterstanden <i>(achterstanden die niet correleren met cognitieve vaardigheden)</i>	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is het mogelijk om kortdurende ondersteuning te krijgen bij het inhalen van leerachterstanden (buiten de les)	✓	✓	✓	✓
Op onze school kunnen leerlingen met een taalachterstand tijdelijk extra ondersteuning krijgen	✓	✓	✓	✓
Op onze school kunnen leerlingen met een achterstand in rekenen tijdelijk extra ondersteuning krijgen	✓	✓	✓	✓
3.3 Dyslexie/Dyscalculie	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school wordt in het eerste schooljaar een dyslexiescreening gedaan als er vermoedens van dyslexie zijn en/of de stappen uit het dyslexieprotocol gevolgd	✓			✓
Na screening en remedial teaching vindt mogelijk dyslexieonderzoek plaats op school	✓			✓
Op onze school heeft een leerling met een dyslexieverklaring recht op extra faciliteiten	✓	✓		✓
Onze school heeft een dyslexiebegeleider in dienst	✓			✓
Op onze school kunnen leerlingen met dyslexie tijdelijk extra ondersteuning krijgen	✓	✓		✓
Op onze school vindt screening plaats op dyscalculie/ernstige rekenproblemen als hier aanleiding toe is	✓			
Op onze school heeft een leerling met een dyscalculieverklaring/ernstige rekenproblemen recht op extra faciliteiten	✓	✓		
Op onze school kunnen leerlingen met dyscalculie of ernstige rekenproblemen kortdurende/tijdelijke begeleiding krijgen	✓	✓		
3.4 Aanpassing lesprogramma	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school kan een leerling indien nodig aanpassingen krijgen in het lesprogramma zodat deze (meer) aansluit bij de ondersteuningsbehoeften	✓	✓	✓	✓

4) Aanpassing ruimtelijke omgeving

4.1 Overzichtelijke, prikkelarme omgeving	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school zijn de lokalen ordelijk ingericht	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn alle lokalen prikkelarm			✓	✓
Op onze school kan een leerling, indien afgesproken een vast werkplek krijgen.	✓	✓	✓	✓
Op onze school hangt in elk lokaal een klok en een time-timer			✓	✓
Op onze school hebben leerlingen beperkt lokaalwisselingen			✓	✓
Op onze school hebben de leerlingen een vast groepslokaal			✓	✓
Indien nodig heeft de leerling les in één lokaal op onze school			✓	✓
Op onze school kan de leerling werken in een afgeschermd werkplek (bv.autischot) in de klas			✓	✓
Op onze school kan de leerlingen werken in de klas met geluidswerende hulpmiddelen (bv. koptelefoon)			✓	✓
Op onze school kan een leerling incidenteel werken in een andere prikkelarme omgeving werken	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn er aparte ruimtes waar leerlingen die dat nodig hebben gedurende de pauzes en andere vrije momenten kunnen verblijven	✓	✓	✓	✓
Op onze school kunnen leerlingen indien nodig geplaatst worden in een klas waar extra aandacht is voor structuur en begeleiding			✓	✓

4.2 Toegankelijkheid	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Onze school is rolstoeltoegankelijk	✓	✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling gebruik maken van aangepast meubilair	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een invalidentoilet aanwezig		✓	✓	✓
Op onze school is een verzorgingsruimte aanwezig			✓	✓
Op onze school is er ruimte voor individuele therapie op school			✓	✓

5) Inzet expertise

5.1 Inzet expertise	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is een ondersteuningscoördinator/intern begeleider aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een leerlingbegeleider/counselor aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een vertrouwenspersoon aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een coach/begeleider voor docenten aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn onderwijsassistenten aanwezig			✓	
Op onze school is een orthopedagoog of (gz-)psycholoog aanwezig/beschikbaar	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een maatschappelijk werker/jeugdhulpverlener aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een remedial teacher (dyslexie/dyscalculie) aanwezig/beschikbaar	✓	✓		✓
Op onze school is een stagecoördinator aanwezig		✓	✓	✓
Er is een logopedist verbonden aan onze school		✓	✓	
Wij kunnen een beroep doen op een jeugdverpleegkundige/schoolarts verbonden aan onze school	✓	✓	✓	✓
Er is een leerplichtambtenaar verbonden aan onze school	✓	✓	✓	✓
Wij kunnen een beroep doen op de wijkagent	✓	✓	✓	✓
Wij kunnen een beroep doen op een revalidatiearts			✓	✓

6) Ondersteuningsstructuur

6.1 Deskundigheidbevordering	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is er intervisie voor docenten	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt casuïstiek besproken onder begeleiding van een lid van het ondersteuningsteam	✓	✓	✓	✓
De docenten van onze school beschikken over voldoende handvatten voor goed klassenmanagement	✓	✓	✓	✓
De docenten van onze school beschikken over voldoende handvatten hoe om te gaan met leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	✓	✓	✓	✓

6.2 Docentenondersteuning	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is coaching voor nieuwe docenten beschikbaar	✓	✓	✓	✓
Op onze school is coaching beschikbaar op klassenmanagement	✓	✓	✓	✓
Op onze school is coaching beschikbaar over communicatie/gespreksvoering	✓	✓	✓	✓
Op onze school is coaching beschikbaar op het gebied groepsproces/groepsdynamica	✓	✓	✓	✓
Op onze school is coaching beschikbaar gericht op de aanpak van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	✓	✓	✓	✓

6.3 Route inzet ondersteuning	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is er een duidelijke route voor het bespreken van een leerling voor bespreking in het CVB (Commissie voor de Begeleiding vso) of het ondersteuningsteam (regulier vo)	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de ondersteuningsvraag van de leerling tijdig en adequaat opgepakt door het CVB/ ondersteuningsteam	✓	✓	✓	✓
Op onze school bespreekt een lid van het ondersteuningsteam de uitkomsten van de besprekingen met ouders	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn de uitkomsten van de besprekingen inzichtelijk voor alle betrokkenen op school	✓	✓	✓	✓
Op onze school is de voortgang van het ondersteuningstraject inzichtelijk voor alle betrokkenen, inclusief ouders	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de voortgang van het ondersteuningstraject vastgelegd	✓	✓	✓	✓
De voortgang en ondersteuning van de leerling wordt minimaal twee keer per jaar besproken met ouders		✓	✓	✓
Op onze school wordt er minimaal jaarlijks gekeken of een leerling kan overstappen naar het regulier onderwijs		✓	✓	✓

6.4 Verslaglegging en OPP	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school wordt de ondersteuningsbehoefte van de leerling vastgelegd in het LVS	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt extra ondersteuning vastgelegd in een OPP	✓	✓	✓	✓
Op onze school weten alle betrokkenen rondom de leerling waar het OPP te vinden is	✓	✓	✓	✓

6.5 Beleid en organisatie	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is er structureel aandacht voor het vergroten van deskundigheid van personeel	✓	✓	✓	✓

Op onze school zijn de taken van de mentor vastgelegd	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn de taken van de ondersteuningscoördinator/intern begeleider vastgelegd en worden jaarlijks geëvalueerd	✓	✓	✓	✓
De ondersteuningsstructuur van de school is vastgelegd en inzichtelijk voor medewerkers en ouders	✓	✓	✓	✓
Op onze school kent eenieder het schoolondersteuningsprofiel	✓	✓	✓	✓
Het schoolondersteuningsprofiel is toegankelijk voor iedereen	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt gewerkt volgens een dyslexieprotocol	✓			✓
Op onze school wordt gewerkt volgens een dyscalculieprotocol	✓			✓
Op onze school wordt gewerkt volgens een protocol medische handeling	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt gewerkt conform vastgestelde privacyreglementen	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt gewerkt volgens de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een schoolveiligheidsplan aanwezig en inzichtelijk voor iedereen	✓	✓	✓	✓

7) Samenwerking deskundigen

7.1 Samenwerkingsrelatie met ouders	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school wordt het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) in samenspraak met ouders en leerling opgesteld	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de inzet van ondersteuning in overleg met ouders bepaald	✓	✓	✓	✓
Op onze school bespreekt mentor en/of de ondersteuningscoördinator/intern begeleider zorgen met ouders	✓	✓	✓	✓
Op onze school informeert de mentor ouders over zorgwekkende signalen van de leerling	✓	✓	✓	✓
Op onze school consulteert de mentor ouders of zij dezelfde signalen zien	✓	✓	✓	✓
Op onze school informeert de mentor ouders over positieve ontwikkelingen van de leerling	✓	✓	✓	✓

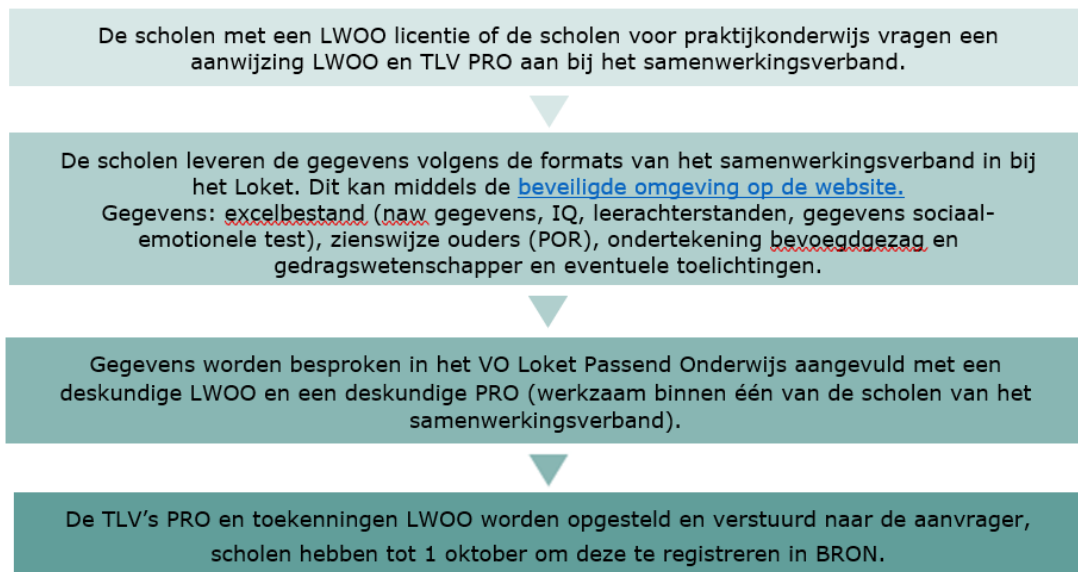
7.2 Samenwerkingsrelatie met externe betrokkenen	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Er is regelmatig contact tussen school en de betrokken hulpverlening van de leerling	✓	✓	✓	✓
Er wordt multidisciplinair overleg met externe betrokken georganiseerd	✓	✓	✓	✓
De ondersteuning op onze school wordt afgestemd met de externe hulpverlening (gezamenlijke doelen)	✓	✓	✓	✓
Er wordt veelvuldig samengewerkt met partners die Arbeid en dagbesteding verzorgen		✓	✓	✓
Er is ondersteuning aan ouders op de leefgebieden werk, wonen, vrije tijd, burgerschap (aanvraag uitkering, loonwaardemeting e.d.)		✓	✓	✓
Er is kennis van de sociale kaart	✓	✓	✓	✓
Er is kennis op het gebied van (beschermde) vrijetijdsbesteding			✓	✓

13 Bijlage 2: Schematische weergave werkwijze van Het Loket

Werkwijze aanvragen (verlenging) TLV vso, bovenschoolse schakelvoorziening en adviesvragen



Werkwijze aanvragen TLV PRO en aanwijzing LWOO



* Voor leerlingen die vanuit een andere VO-school instromen bij PRO, geldt dezelfde procedure als bij TLV's, bovenschoolse schakelvoorziening en adviesaanvragen.

14 Bijlage 3: Werkprocedure doorstroom vanuit vso naar VO

Onze minister wil dat in 2035 het onderwijs inclusief (of in ieder geval veel inclusiever) is. Op dit moment maakt een relatief groot aantal leerlingen gebruik van het speciaal onderwijs. Vanuit de inclusiegedachte, maar ook vanuit de financiële noodzaak om het deelnamepercentage van het vso terug te dringen, is het van belang erop te sturen dat leerlingen niet hun gehele schoolloopbaan binnen deze gespecialiseerde vorm van onderwijs doorbrengen. Voor lang niet elke leerling zal de overstap naar een reguliere school voor vo mogelijk zijn, maar daar waar het wel mogelijk is, wordt dit gestimuleerd vanuit het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband kiest er dan ook voor om toelaatbaarheidsverklaringen voor een beperkte duur af te geven. Dit noodzaakt de vso-school om, bijvoorbeeld bij een overgang van onder- naar bovenbouw, te overwegen of een leerling de overstap naar het regulier onderwijs zou kunnen maken. Het bureau van het samenwerkingsverband stimuleert die overweging door de vso-scholen actief te bevragen naar de leerlingen die hiervoor in aanmerking zouden komen en ook het proces van de individuele leerling richting de vo-school te ondersteunen, begeleiden en/of monitoren. Hiervoor is de werkprocedure doorstroom vanuit vso naar vo ontwikkeld.

Actie	Door
De vso-scholen stellen op uiterlijk 1 januari een lijst op van leerlingen die 1 augustus of eerder over kunnen stappen naar het vo.	vso
Bij twijfel kunnen vso-scholen zich voor 1 januari laten adviseren door vo-scholen of de vo-school uitnodigen voor een CvB.	vso
De lijst wordt opgestuurd naar het SWV VO-2505. SWV VO kan ook advies geven over een passende school.	vso
Ouders melden de leerling in januari aan volgens aanmeldprocedure van de school.	ouders
De ib'er van de leerling neemt in januari contact op met de ondersteuningscoördinator van de vo-school naar keuze van de leerling en bespreekt welke passende ondersteuning nodig is. De ib'er is goed op de hoogte van het dossier en vorderingen van de leerling.	vso
De vo-school neemt binnen 6 weken een besluit over aanname. De vo-school informeert de vso-school en het SWV VO hierover. De vo-school heeft zorgplicht.	vo
De vso-school maakt in goed overleg met de vo-school, ouders en leerling een doorstroomplan (zie format). Aandachtspunten zijn: doelen tot aan de overstap, mogelijkheden om al mee te lopen in het vo, mogelijkheden om eerder dan 1 augustus over te stappen.	vso en vo en ouders/leerling
De ondersteuningscoördinator van de vo-school volgt de ontwikkelingen van de leerling door aanwezig te zijn bij evaluatiemomenten of door een les bij te wonen.	vo
Voor de zomervakantie informeert de vo-school de betrokkenen over in welke klas de leerling geplaatst wordt.	vo
Het vso blijft de leerling na overplaatsing volgen. vo- en vso school maken afspraken over welke ondersteuning na de plaatsing nodig is en onder welke condities deze ondersteuning geboden wordt.	vso
SWV VO volgt het proces.	SWV

16 Bijlage 4: Meerjarenbegroting

Baten	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>lichte ondersteuning</i>	1.209.954	1.265.659	1.262.379	1.261.286	1.255.819	1.248.713
<i>lwoo</i>	9.337.234	9.755.353	9.730.072	9.721.646	9.679.511	9.624.737
<i>pro</i>	1.700.780	1.776.941	1.772.336	1.770.801	1.763.126	1.753.149
<i>zware ondersteuning</i>	7.763.881	8.756.696	8.612.534	8.605.075	8.567.780	8.519.297
<i>overige baten</i>	48.254	0	0	0	0	0
<i>geoormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan</i>	416.007	525.009	466.495	466.495	466.495	466.495
Totale baten	20.476.110	22.079.658	21.843.816	21.825.302	21.732.732	21.612.390
Verplichte afdrachten	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>afdracht lwoo (via DUO)</i>	6.561.909	5.877.573	5.877.573	5.877.573	5.877.573	5.877.573
<i>afdracht pro (via DUO)</i>	1.841.939	2.002.421	2.023.172	2.043.922	2.064.673	2.085.423
<i>afdracht ondersteuningsbekostiging vso (via DUO)</i>	7.763.881	8.627.348	8.507.362	8.507.362	8.507.362	8.507.362
totaal afdrachten	16.167.729	16.507.343	16.408.107	16.428.858	16.449.608	16.470.359
<i>Programma 1 Management en organisatie</i>	326.900	537.400	582.900	582.900	582.900	582.900
<i>Programma 2 VO Loket Passend Onderwijs</i>	105.000	105.000	105.000	105.000	105.000	105.000
<i>Programma 3 Research en development</i>	88.000	95.500	65.500	95.500	65.500	95.500
<i>Programma 4 Bovenschoolse Schakelvoorziening</i>	195.100	203.614	195.100	195.100	195.100	195.100
<i>Programma 5 Versterking basis- en extra ondersteuning</i>	3.311.028	4.485.801	4.147.209	4.077.945	4.094.623	4.023.531
<i>Programma 6 Vangnetbepaling gespecialiseerd onderwijs</i>	277.353	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
totaal programma's	4.303.381	5.567.315	5.235.709	5.196.445	5.183.123	5.142.031
Totale lasten	20.471.110	22.074.658	21.643.816	21.625.303	21.632.732	21.612.390
Resultaat	5.000	5.000	200.000	200.000	100.000	-0

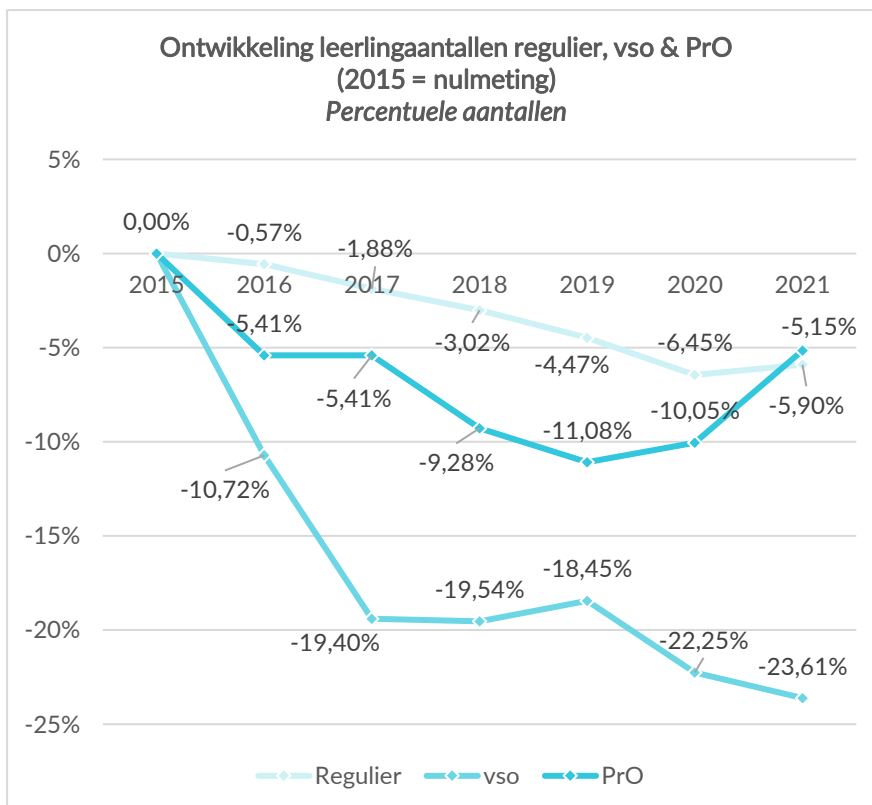
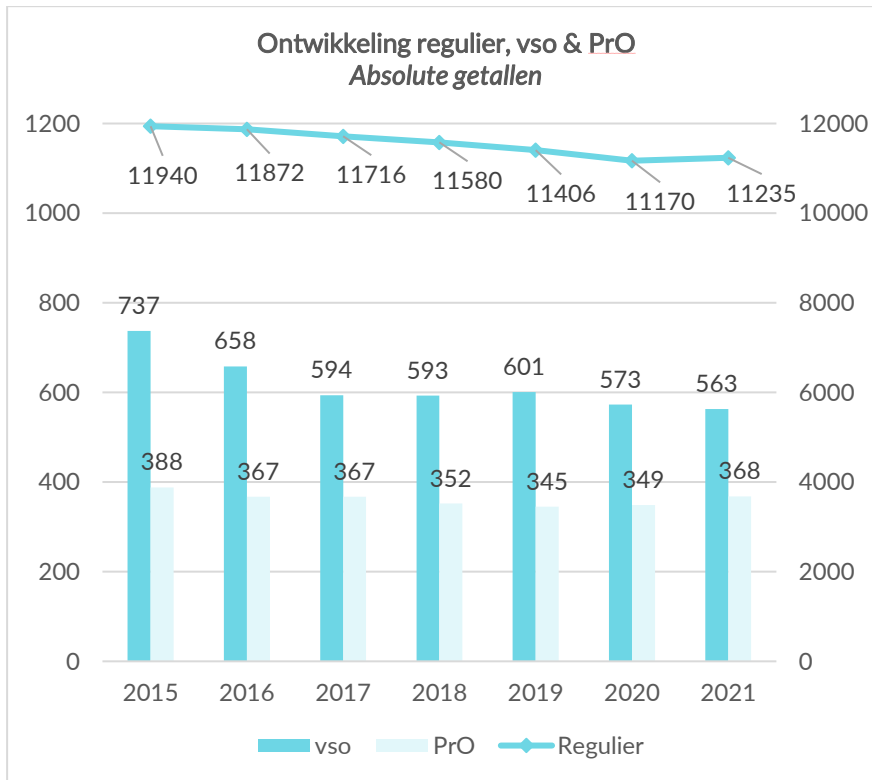
17 Bijlage 5: vangnetbepaling groei vso

Gelet op artikel 18, lid g uit de WPO (of artikel 17, lid h uit de WVO) wordt door ons samenwerkingsverband op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad samenwerkingsverband vo. Deze vangnetbekostiging is er voor de scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari t/m 1 juni. De toepassing van de vangnetbepaling staat beschreven in bijlage XX.

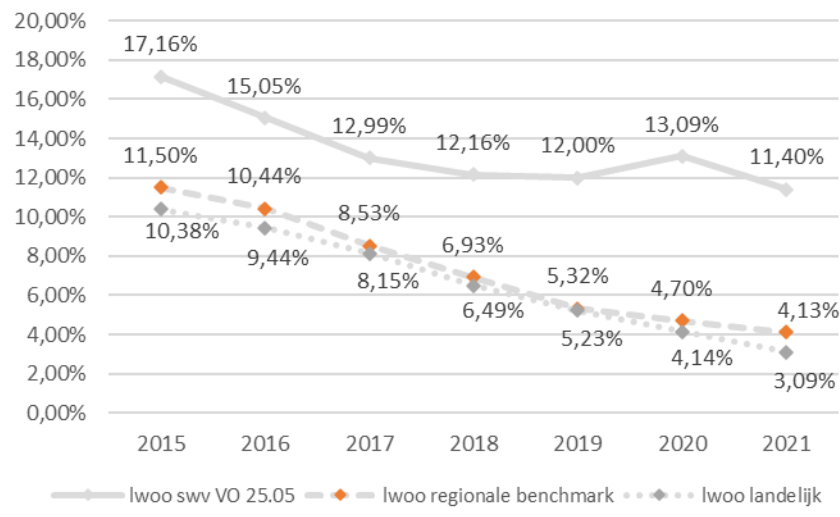
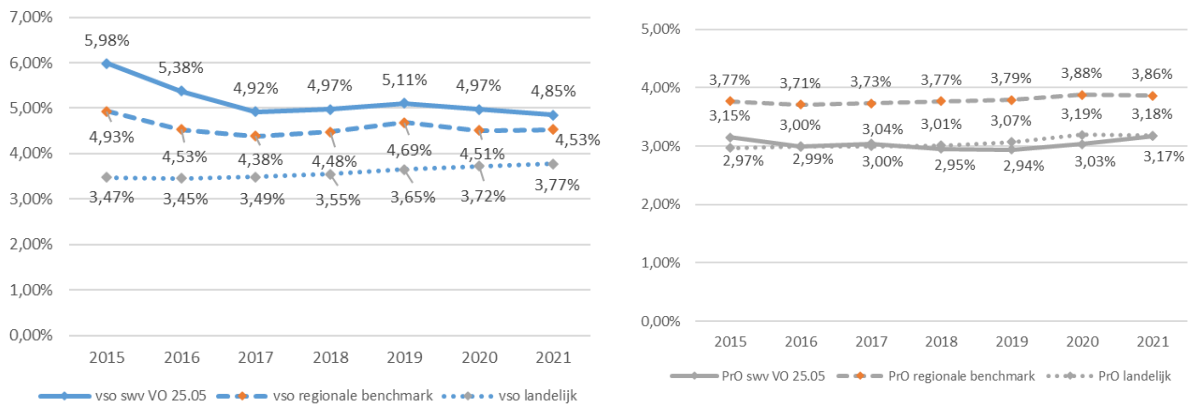
Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van de leerlingen met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring en nieuwe residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari tot en met 1 juni. Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden. De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

- 1 De school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de school in de periode 2 februari tot en met 1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 september tot en met 1 februari. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.
- 2 De school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is. De declaratie wordt uiterlijk 1 oktober verstuurd. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de go-school dit uiterlijk 1 oktober aan het samenwerkingsverband weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht.
 - a Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.
 - b De netto instroom (instroom minus uitstroom) per ondersteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari tot en met 1 juni. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV en de nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI.
 - c Het bedrag per ondersteuningscategorie, dat bestaat uit de netto instroom per ondersteuningscategorie vermenigvuldigt met de bedragen uit de ministeriële regeling.
 - d Het totaalbedrag voor ons samenwerkingsverband, dat bestaat uit een optelsom van de bedragen per ondersteuningscategorie. Indien dit totaal bedrag negatief is, dan stuurt de go-school geen declaratie naar ons samenwerkingsverband.
- 3 Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van de school op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie, maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de go-school over in het nieuwe kalenderjaar.

18 Bijlage 6: Feitenboek SWV VO 2505

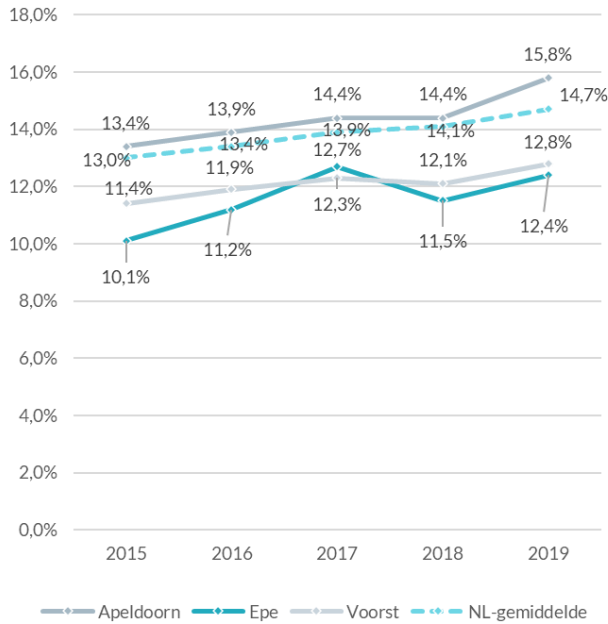


Ontwikkeling deelnemapercentages

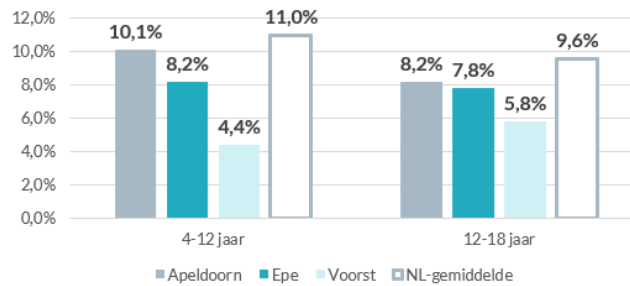


	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Deelnemepercentage vso, PrO, lwoo swv VO 25.05	26,29%	23,43%	20,95%	20,08%	20,05%	21,09%	19,42%
Deelnemepercentage vso, PrO, lwoo regionale benchmark	20,21%	18,68%	16,64%	15,17%	13,80%	13,08%	12,53%
Deelnemepercentage vso, PrO, lwoo landelijke benchmark	16,82%	15,88%	14,64%	13,05%	11,95%	11,05%	10,04%

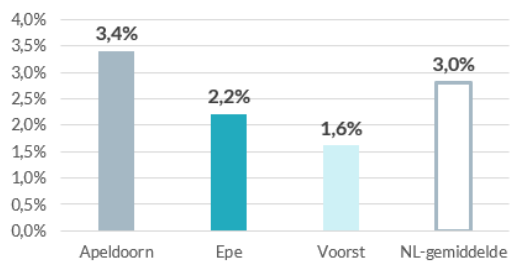
Gebruik jeugdzorg
 Als % van totaal aantal 12-18-jarigen



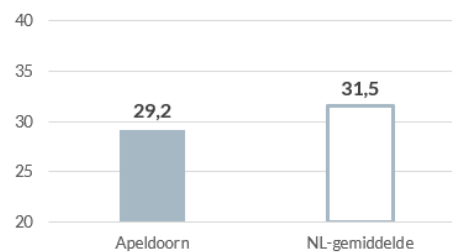
% kinderen in armoede
 2019



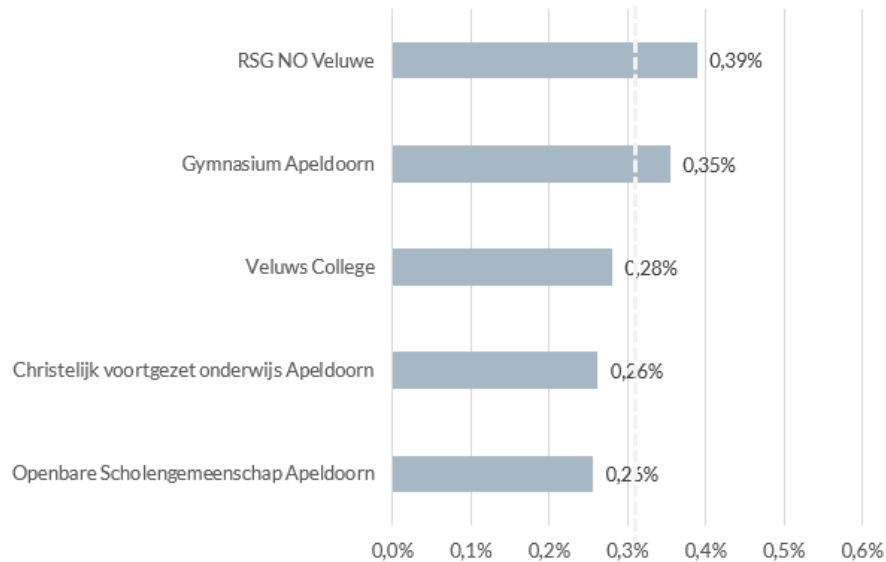
% werkzoekende jongeren (16-23 jaar)
 2018



Gemiddelde schoolweging (4-12 jaar)
 2020



Aantal TLV-afgiften VSO per school 2015-2021
In verhouding tot het aantal leerlingen

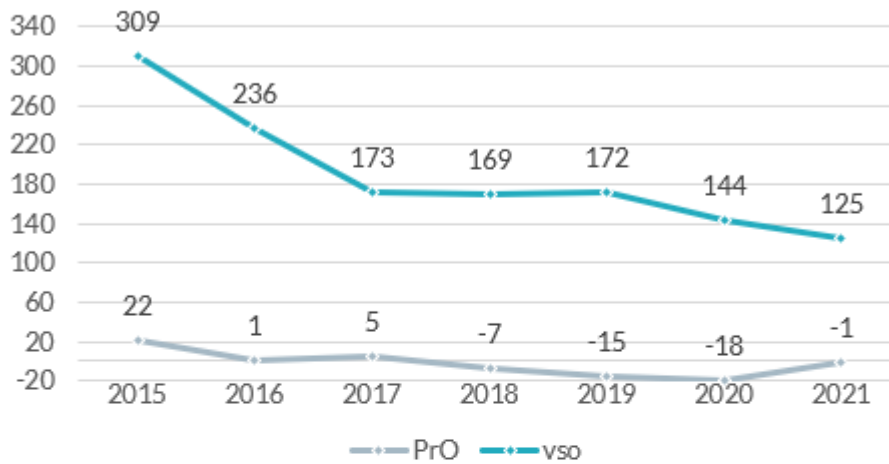


	TLV VSO 2015	TLV VSO 2016	TLV VSO 2017	TLV VSO 2018	TLV VSO 2019	TLV VSO 2020	TLV VSO 2021	TLV VSO 15-21
<u>CSG Sprengeloo</u>	4	12	3	6	4	5	5	39
RSG NO Veluwe	1	6	4	5	6	2	5	29
<u>VC Cortenbosch</u>	6	5	2	2	3	4	2	24
<u>VC Mheenpark</u>	1	5	2	4	3	2	4	21
Edison College	1	6	4	4	0	2	0	17
De Heemgaard	0	0	6	1	2	1	6	16
Gymnasium Apeldoorn	0	1	2	3	4	5	1	16
KSG	0	3	5	1	2	2	3	16
<u>VC Walterbosch</u>	0	4	3	3	3	0	3	16
Christelijk Lyceum	0	2	1	2	3	1	1	10
VC Twello	0	2	1	0	0	3	4	10
Zone College Twello	0	0	0	0	0	0	1	1

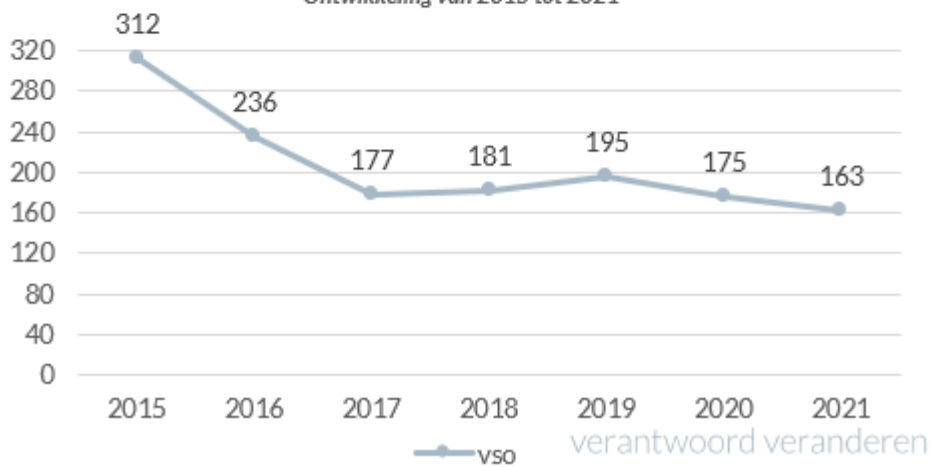
*vak is oranje gemaakt als aantal TLV's > 5

VO

Aantal leerlingen boven of onder landelijk deelnamepercentage
 Ontwikkeling van 2015 tot 2021

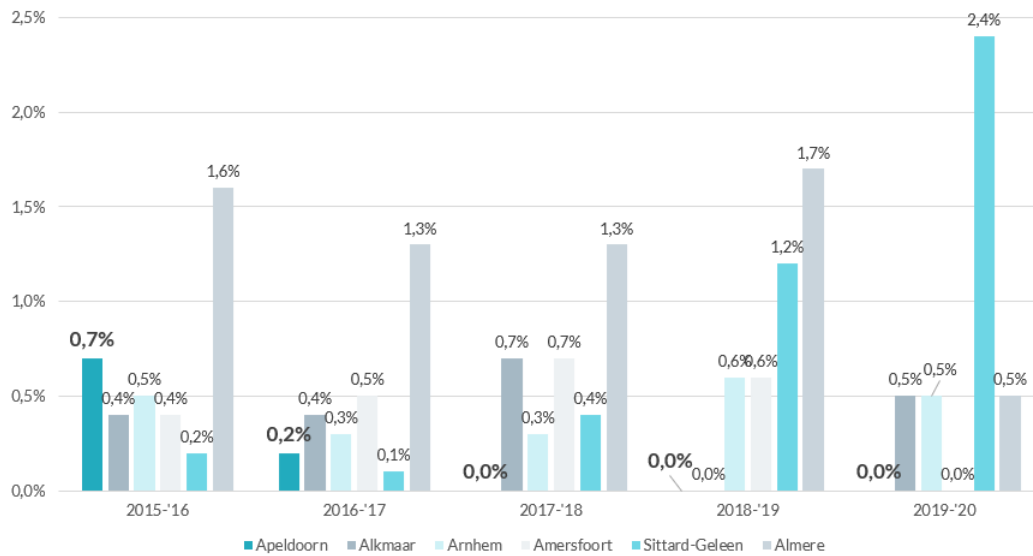


Aantal leerlingen boven of onder landelijke begrotingsnorm
 Ontwikkeling van 2015 tot 2021



verantwoord veranderen

**Ontwikkeling thuiszitters swv PO en VO samen
Als % van 1.000 leerplichtigen**



Omvang negatieve verevening

